

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: За просечну потрошачку корпу у првом кварталу ове године било је потребно издвојити 1,3 просечне месечне плате, која је износила 39.961 динар

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

СРБИЈА ЗА ЖИВОТ ЈЕФТИНА, А СКУПА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарииа
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Природа дала, а ми...

Србија је земља која има 76 река и и многобројна језера, што природна што вештачка. Природне лепоте су оно чиме се поносимо и што стално истичемо као свој велики потенцијал за развој туризма пре свега. Заиста, када се крене кроз Србију има се стварно шта и видети када је природа у питању: предивна места бујне вегетације, реке чији се токови зелене од растиња на њиховим обалама, праве мале оазе недирнуте природе, а све, практично, надхват руке, близу не само главном граду него свим житељима Србије.

уопште и помислили да гостима покажу обалу Дунава на којој практично живе. Прво, јер би до ње тешко могли и да сиђу, а затим и због не баш пријатних мириса који се шире са неких делова обале. Приче о „силаску на реке“ и Београду који ће живети на својим обалама старе су ваљда колико и град, али до њихове праве реализације никако да дође. Чињеница је да површина приобаља није мала, да то не може ни брзо ни јефтино да се уради, али ни почетак се никако не назире, а крај...

Па и манифестације које претендују на назив

традиционалне као да су сваке године све неорганизованије, тек отаљане да се не би рекло да их није било. Одличан пример је Карневал бродова који се одржава сваке године и веома је лепо замишљен. Међутим, организација је из године у годину све лошија тако да се ове године све свело на неколико ентузијаста који су окитили сопствене бродове и чамце поред неколико рекламних бродова, па заједно кружили поред пристаништа до ушћа на радост ипак приличног броја Београђана који су у

Велики је број српских градова који се налазе на обалама река или, као Београд, на ушћу две велике реке, односно на њиховим обалама. Увек смо спремни да се тиме похвалимо, да истакнемо како су Сава и Дунав наше богатство и да гостима покажемо Аду Циганлију, Земунски кеј, 25. мај и... скоро да више ништа и није за показивање на обалама ових наших највећих река када је главни град у питању.

Тешко да би, рецимо, становници Вишњице, на само осам километара од центра Београда,

пет после подне смогли снаге и храбрости да по тропској врућини дођу на карневал. (Што је ваљда само доказ колико су сви жељни догађања на води и око воде.)

Да и не помињемо то што у 21. веку, поред толико поменутих река и језера, наши пољопривредници и даље гледају у небо и од ђуди природе зависи хоће ли им година бити добра или не. То је тема за неку много озбиљнију студију и на много већем простору.

В. А.

ЉУБИСАВ ОРБОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА РФ ПИО

За бољитак неопходан опоравак привреде и повећање броја запослених који плаћају доприносе, каже нови председник УО РФ ПИО

Љубисав Орбовић, први човек Савеза самосталних синдиката Србије, недавно је и председник Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Са новим председником УО разговарали смо о улози и положају Фонда, утицају српске привреде на пензијски систем, али и о томе шта је успешног синдикалног лидера (председник СССС у другом мандату) мотивисало да се прихвати оваквог задатка.

Шта Вас је определило да се укључите у рад Фонда ПИО?

– Када су се моје колеге Славица Савић и Милорад Мијатовић, доскорашњи чланови Управног одбора Фонда, спремили да пређу на нову дужност у Скупштину Србије, разговарали смо о томе кога би требало делегирати на њихово место, и сложили смо се да то морају би-

ти најбољи кадрови СССС. Уважавајући значај и улогу Фонда, и значај пензионера као популације, одлука је била да то будем ја. Али, треба рећи да смо у Управном одбору увек имали квалитетан кадар, људе са дугим искуством у Фонду који су упознати са свим његовим проблемима.

Фонд је већ неко време, због високих дотације државе, тема за један део стручне јавности и медија. Како Ви гледате на узроке садашње ситуације Пензијског фонда?

– Суштина је у пропадању привреде Србије. Број запослених стално опада а број пензионера расте, једно време је растао и присилно јер су људи терани у пензију да би се решили неки социјални проблеми. Осим тога, изгледа да постоје

Жене су више оптерећене

Изједначавање година за одлазак у пензију за жене и мушкарце је некоректно јер жене имају и друга оптерећења, сматра нови председник УО РФ ПИО, Љубисав Орбовић.

– Не само зато што жене рађају и више времена посвећују подизању деце од мушкараца, већ и зато што оне објективно имају више обавеза и оптерећења у кући и породици. Истовремено, оним женама које желе да раде дуго као и мушкарци то треба и омогућити, али оне које хоће раније да оду у пензију не треба због тога да трпе – сматра Орбовић.

Проблеми нису у Фонду, него у друштву

неке привилеговане групације које не морају да плаћају доприносе, а држава не обавља своју дужност да те доприносе прикупља. Сасвим је евидентно да ће Фонд имати проблеме још дуги низ година, али ти проблеми нису произведени у самом Фонду, него у друштву, и тако ће бити све док је овакав однос пензионера и запослених, односно док не дође до опоравка привреде и повећања броја запослених који ће да плаћају доприносе.

Од 1. јула пословне банке контролишу уплату доприноса. Колико ће, по Вашем мишљењу, то побољшати степен наплате?

– Јесте одлучено да банке контролишу уплату доприноса, али ту одлуку прати велики притисак у јавности – говори се да ће то бити науштрб радника, да због тога неће примати плате и слично. То говори о моћи појединих послодаваца, без обзира да ли се ради о приватним или јавним предузећима. Ако Пореска управа не може да врши контролу уплате доприноса, то треба вратити Фонду ПИО. Држава је гарант средстава која су људи годинама улагали у Фонд, то је државно питање и уопште не треба размишљати да ли је овакав Фонд потребан

или не. Ту причу покушавају да наметну младим људима – да је неважно одвајати за пензију и уплаћивати доприносе, и то је јако штетно.

Било је доста речи и о имовини Фонда ПИО. Какав је Ваш став о томе?

– Суштинско питање није колика је та имовина, већ питање власништва. Ако је она у власништву Фонда, ако о томе постоји документација, онда он треба њоме и да располаже. Онда је ствар Фонда да ли ће да одлучи да је прода, поклони или да инвеститору, али је суштина у томе да му та имовина припада и не може се рећи да зато што држава дотира пензије треба да узме имовину. Ја се надам да ће се у догледно време појавити неко ко ће ту имовину вратити Фонду.

Већина тих улагања била је у лечилишта и РХ центре од којих сада многи нису у добром стању. У међувремену, бањски туризам узима примат у свету али и у непосредном комшилуку. Имамо ли ми своју шансу у томе?

– Рекао сам већ, имовину треба вратити Фонду и сигуран сам да би он њоме умео да управља. Код нас, зато што смо сиромашни, нису високе цене у бањама у односу на окружење, али је низак и ниво услуге. Мало је репрезентативних објеката. Али пошто Србија, изузев планина, нема други облик туризма, у то би сасвим сигурно требало улагати. На тај начин би се заштитила природна богатства, људи који тамо живе и раде имали би приходе, а корист за пензионере и све друге грађане Србије би била велика.

М. Јовановић

ПОРОДИЧНА ПЕНЗИЈА

Изједначена деца рођена у браку и ван брака

У претходном броју нашег листа навели смо да ћемо због комплексности теме, а пре свега због заинтересованости наших читалаца за остваривање права на породичну пензију, наставити разговор о томе са Весном Вићентијевић, заменицом директора Филијале за град Београд.

Да ли и особа која је живела са преминулим лицем у ванбрачној заједници може остварити право на породичну пензију?

– Да би остварио право на породичну пензију, брачни друг, поред умрлице покојника, мора поднети и венчаницу јер је у нашем законодавству брачна заједница основ за признавање права на породичну пензију. По измењеним прописима онедавно, ако је покојни брачни друг имао више од потребних година за остваривање права на старосну пензију (мушкарци 65, односно жене 60), право на породичну пензију се признаје ако је брачна заједница трајала најмање две године, или ако су брачни другови имали заједничку децу.

Да ли разведени брачни друг има право на породичну пензију?

– Разведени брачни друг може да оствари право на породичну пензију под условом да му је пресудом о разводу брака додељено издржавање. Трајање коришћења породичне пензије зависи од дужине одређеног издржавања. Да наведем пример: ако је издржавање одређено да траје пет година, онда ће и пензија толико дуго бити исплаћивана. То је новина у прописима, раније је оно било додељивано без временског ограничења, односно до ступања у осигурање издржаваног брачног друга. Ако породичну пензију остварују истовремено и брачни и разведени брачни друг, пензија се одређује као за једног члана породице, и дели се на два једнака дела.

У којим случајевима удовац остварује право на породичну пензију?

– Да би удовац остварио право на породичну пензију, неопходно је да у моменту смрти супруге, у 2012. години, има 55 година и шест месеци живота. За удовца не постоји доња граница животне доби коју треба да има у моменту смрти супруге као што је то прописано за удову, и која износи 45 година. То на конкретном примеру значи да ако је удовац у моменту смрти преминуле имао рецимо 50 година, а ове године пуни 55 година и шест месеци, нема Законом пропи-

Весна Вићентијевић

сане услове да би остварио право на породичну пензију. Он у моменту смрти супруге мора да има прописане године живота, или може да наврши те године живота у току коришћења права на породичну пензију уз децу као законски старалац детета. Он тада трајно задржава право на породичну пензију, а у супротном, право му престаје кад и дете престане да буде корисник породичне пензије. Такође, ако у року од годину дана по смрти брачног друга постане неспособан за рад, трајно задржава право на породичну пензију.

Под којим условима деца остварују право на породичну пензију?

– Треба свакако нагласити да су брачна и ванбрачна деца у потпуности изједначена. Такође, до петнаесте године она имају право на породичну пензију без обзира на то да ли се школују, а после 15. године само уз доказ о школовању. Пензија им припада до завршетка школовања, али најкасније до 20 година живота ако похађају средњу школу, односно до 26 ако похађају високошколску установу. Дете које у току коришћења породичне пензије, пре смрти родитеља постане неспособно за самосталан живот и рад, пензију може да користи докле год неспособност траје, јер она може бити привременог и трајног карактера. Детету коме је школовање прекинуто због болести може се продужити право на пензију и после прописаних година живота за онолико колико је болест трајала. Детету коме је школовање прекинуто због упућивања на одслужење војног рока, право на породичну пензију се продужава за онолико времена колико је трајало одслужење војног рока, а најдуже до 27. године. Право се продужава искључиво под условом да се школовање продужава, осим у случају утврђивања неспособности за самосталан живот и рад.

Шта Закон предвиђа у нарочито тешким ситуацијама, у случајевима када је дете постало неспособно за живот и рад, или остало без оба родитеља?

– Ако је дете постало неспособно за самосталан живот и рад пре навршене 15. године живота, трајно задржава право на пензију о којој говоримо. За дете које је постало неспособно за рад после 15. године живота потребно је доказати да га је покојни родитељ до своје смрти издржавао. Дете са инвалидитетом које је корисник права на породичну пензију може да се запосли или обавља самосталну делатност, и за то време му се обуставља исплата породичне пензије. По престанку осигурања поново се успоставља исплата без поновног утврђивања стања инвалидности. У случајевима када је дете изгубило оба родитеља, деца могу остварити право на пензију по основу оба родитеља, с тим што укупан износ који се одређује не може да прелази највиши износ пензије прописан Законом о ПИО.

Већ смо наводили да право на породичну пензију могу имати и чланови шире породице. Под којим условима они могу остварити право на овај вид пензије?

– Када је реч о родитељу (отац, мајка, очух, маћеха, усвојилац) кога је покојник издржавао до своје смрти, он стиче право на породичну пензију ако је у моменту смрти покојника отац навршио 65 година живота, а мајка 60 година. Чланови шире породице су још браћа, сестре, и друга деца без родитеља, или су им родитељи неспособни за рад и коју је покојник издржавао. За чланове шире породице увек се утврђује као услов за остваривање права чињеница издржавања. Издржаваним лицем, у смислу Закона о ПИО, сматра се када укупни приходи члана породице не прелазе износ најниже пензије. У приходе члана породице не улазе додатак на децу, родитељски додатак, материјално обезбеђење, породична пензија остварена по другом родитељу, новчана накнада за помоћ и негу другог лица, накнада за телесно оштећење, награде, отпремнине, као и примања по основу ученичког и студентског стандарда – наводи Весна Вићентијевић и за крај напомиње да лице које је намерно или крајњом непажњом узроковало смрт осигураника или корисника права не може по том основу остварити право на породичну пензију.

Јелена Оцић

Даља борба за интерес и права пензионера

Значајан део активности у протеклој години био усмерен на остваривање и заштиту права и интереса пензионера

Прву годишњу Скупштину Савеза пензионера Србије, која је одржана 29. јуна, отворио је Ђуро Перић, потпредседник ове најбројније и најутицајније пензионерске организације. Уз представнике Удружења пензионера из целе Србије, скупу су присуствовали: Зоран Милошевић, помоћник министра рада и социјалне политике, Радина Тодовић, државни секретар у истом министарству, и Драгана Калиновић, директор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Највише пажње на скупу посвећено је Извештају о раду за 2011. годину. Истакнуто је да је у претходној години због неповољне економске ситуације, сиромаштва свих грађана, Савез помогао решавање социјално-материјалних проблема пензионера. Значајан део тих активности у протеклој години био је усмерен на остваривање и заштиту права и интереса пензионера у области пензијског и инвалидског осигурања, а захваљујући представницима Савеза пензионера у влади и парламенту, обезбеђено је октобарско

повећање пензија за 10 посто и то да, након ступања на снагу Измена Закона о ПИО, пензије прате судбину зарада запослених у јавном сектору. У извештају се каже да пензионери подржавају предлог потпредседника Владе Србије др Јована Кркобабића о утврђивању системских решења и реформи Фонда ПИО, да се од класичног буџетског Фонда створи такав економски модел који ће трајно заштитити права пензионера.

Учесници скупа су говорили о значајном ангажовању удружења широм Србије, иако су многа од њих свој рад обављала са ограниченим финансијским средствима и у непримерним просторима. Само неке од тих

акција подразумевале су организовано снабдевање огревом и основним животним намирницама по повољнијим условима, помоћ најугроженијима и болеснима, подршку удружења при пријављивању за одлазак пензионера на бесплатну рехабилитацију у РХ центре преко Фонда ПИО, организовано пружање здравствених и занатских услуга члановима, обилазак болесних и старијих чланова. Савез пензионера је, истакнуто је на скупу, у многим областима имао одличну сарадњу са Фондом ПИО, не само када је реч о бесплатној рехабилитацији. Значајан је и допринос раду Савета за питања старости и старења, али и сарадња са другим

организацијама. У 2011. години велика пажња је била усмерена на даљи развој културних, литерарних, уметничких, спортско-рекреативних, шаховских и других секција, организовање изложби радова чланова удружења, одржавање приредби, другарских вечери, такмичења.

На скупу је посебно апострофирана и Четврта олимпијада здравља и културе трећег доба. Током 2011. указивано је на проблеме које пензионери имају, пре свега у области здравствене заштите. Бројне активности градских и општинских удружења лане су допринеле омасовљавању чланства, тако да је укупан број чланова повећан за девет одсто у односу на 2010. годину. Наиме, од укупног броја пензионера број учлањених у Савез пензионера Србије са 31,8 одсто, колико је било у 2010. години, попео се на 34,32 одсто у прошлој години. Оцењено је да пензионери препознају да се само ако су организовани, и преко Савеза пензионера путем својих представника у органима власти и другим органима и институцијама могу борити за своја права, те да се може очекивати још веће интересовање за чланство у удружењима. На Скупштини су представници удружења предложили иницијативе којима би се пензионери и удружења довели у бољи положај у друштву.

Ј. Оцић

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

Проблем је у Лозовику

Годишња скупштина удружења пензионера општине Велика Плана, одржана недавно, протекла је у веома бурној и напетој атмосфери. Највише пажње посвећено је проблемима који се тичу месног одбора пензионера у селу Лозовик, па је помоћ потражена од Рајка Јарића, секретара Савеза пензионера Србије, рекао је члановима

Скупштине Периша Бојић, председник великоплањанских пензионера.

Удружење је прошле године својим члановима испоручило 1.000 тона угља и 950 кубних метара дрва и неколико тона основних намирница, све на рате.

За чланове је организовано шест једнодневних екскурзија, као и више дружења и

забава са пензионерима из других места. Око 280 пензионера је осигурано, а њих 48 ишло је у бању о трошку Фонда ПИО. Сарадња са локалном самоуправом била је успешна. Скупштина је на предлог председника удружења пензионера општине Велика Плана, Перише Бојића, за новог-старог секретара изабрала Звонимира Калиновића.

Сл. К.

Контрола наплате доприноса

Према новим прописима који су ступили на снагу првог дана јула, пословне банке су у обавези да свакодневно достављају Пореској управи извештаје о уплатама послодаваца за претходни дан. На тај начин треба да се успостави контрола над исплатама зарада и доприноса, односно да се не дозволи исплата плата без измиренних пореза и доприноса.

Прва недеља у којој су банке свакодневно обавештавале Пореску управу о исплатама зарада открила је 12.000 послодаваца који су радницима обезбедили само плату, без уплаћених обавезних доприноса. Први корак који ће ПУ поводом тога предузети јесте усмена опомена порезника несавесним послодавцима. Уколико ни после недељу дана од опомене не уплате доприносе и порезе, аутоматски улазе у систем контроле. То значи да ће фирмама које саме не измире обавезе у року од 15 до 30 дана порезници принудно наплатити дуговања.

– Кроз 450.000 трансакција уплаћено је 10,9 милијарди динара доприноса – саопштио је за „Вечерње новости“ прве резултате Дејан Видојевић, помоћник директора Пореске управе. – Њих је више, јер се доприноси исплаћују на више рачуна, кроз више трансакција. Око 25.000 послодаваца исплатило је и плате и доприносе, а укупан износ је 21 милијарда динара. Око 32.000 послодаваца је исплатило само доприносе. Плате без других обавеза, у укупном износу од 890 милиона динара, исплатило је 12.000 послодаваца. По укупној суми можемо да претпоставимо да је реч о малим предузећима, са малим бројем запослених и нижим зарадама. Тих 12.000 је наша циљна група и уколико се такав тренд настави, до краја месеца ћемо доћи до 60.000 предузећа која не плаћају порезе и доприносе – додао је Видојевић.

У Пореској управи очекују да ће новим системом контроле успети до краја године да повећају наплату доприноса за 45 милијарди динара.

Почео откуп пшенице овогодишњег рода

Крагујевачки „Житопродукт“ почео је са откупом пшенице овогодишњег рода. Први вагони са четрдесет тона пшенице стигли су из јужног Баната и са подручја Раче, а квалитет зрна је солидан, кажу у овом предузећу. „Житопродукт“ је потпуно технички спреман за складиштење нове пшенице. Биће прихваћена и пшеница коју произвођачи дугују робним резервама за минерално ђубриво, а трошкове превоза носе сами произвођачи.

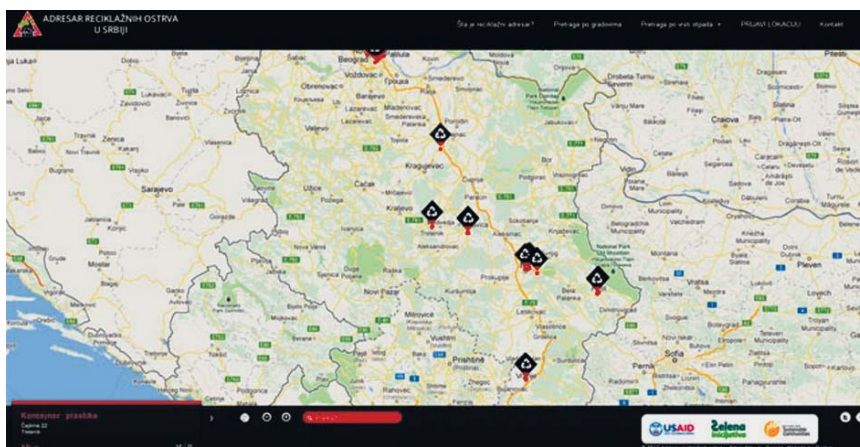

Пшеница се у „Житопродукту“ складишти бесплатно, без обзира на време чувања, а трошкове транспорта оне пшенице коју откупљује сноси крагујевачко предузеће.

Мање количине откупљене пшенице исплаћују се одмах, а за веће се врши уговарање о динамичи плаћања.

Први адресар рециклажних острва у Србији

Крајем јуна, на сајту Зелене иницијативе (zelenainicijativa.rs), у рубрици „Пази ђубре!“ објављен је први адресар рециклажних острва у Србији, у коме грађани могу наћи податке о томе на којој тачно адреси се, у близини места у којем живе, налазе рециклажна острва, као и коју врсту отпада могу предати на неком месту (папир, ПЕТ, метал, стакло, електронски или електрични отпад).

Ова јединствена база података обухвата рециклажна острва јавно-комуналних предузећа, али и приватних оператера који имају дозволу за третман и управљање отпадом у Србији.

У креирању адресара могу учествовати грађани, рециклажни оператери

и остали заинтересовани тако што ће у рубрици „Пријави локацију“ на истом сајту унети податке о рециклажном острву у граду или месту у коме живе, чиме ће допринети ширењу навика у области рециклаже и очувању животне средине.

Рециклажни адресар је настао као део пројекта Зелене иницијативе, мреже 22 организације грађанског друштва, које, у сарадњи са Институтом за одрживе заједнице (ISC) и уз финансијску подршку Америчке агенције за међународни развој (USAID), реализују активности усмерене ка подстицању примарне селекције отпада на локалном и националном нивоу.

Чачак: уређење излетишта

У Чачку је у јулу почела реализација осам пројеката јавних радова укупне вредности 11,4 милиона динара. Биће уређена излетишта у Овчар бањи и Овчарско-кабларској клисури, очишћене дивље депоније у неколико околних села и на обалама Западне Мораве, Атеничке и Лозничке реке и Лупњаче, а градска библиотека има пројекат за особе са инвалидитетом.

Радови, за које су конкурисала чачанска јавна предузећа и установе, финансирају се из локалног буџета града Чачка, а ангажоване су 74 особе са евиденције Националне службе за запошљавање.

Погребни трошкови

Накнада за погребне трошкове, која се исплаћује фамилијама преминулих пензионера или оне ко је сносио трошкове сахране, у јулу, августу и септембру износиће 37.697 динара за кориснике пензија из категорије запослених.

За пензионере самосталних делатности та накнада ће бити 36.020 динара, а 14.557 динара за пензионисане пољопривреднике.

У складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању, на име погребних трошкова исплаћује се износ једне и по просечне пензије у претходном кварталу.

Исплата пензија

Исплата првог дела јунских примања пензионерима из категорије запослених почела је 10. јула.

Пензионери самосталних делатности примили су јунске пензије 3. јула.

Бившим пољопривредницима први део припадљности за јун исплаћен је 6. јула, када су и војни пензионери примили своје целе јунске пензије.

Игре без граница на „Олимпу“

Станковић, Радомир Муминовић, Игор Деспотовић, Слободан Марковић, а сви они који су се пријавили учествовали су у великом броју игара у води, попут кошарке, одбојке, ватерпола.

Циљ манифестације, коју је организовало Друштво за спорт и рекреацију инвалида Звездаре у партнерству са Спортским савезом особа са инвалидитетом Београда, јесте да промовише спорт особа са инвалидитетом и открије им могућност бављења спортом на базену „Олимп“.

Након такмичарског дела, проглашења победника и доделе награда, уследило је дружење уз пригодно послужење у просторијама друштва.

Под покровитељством Секретаријата за спорт и омладину и општине Звездара, 10. јула је на базену СЦ „Олимп“ одржана спортска манифестација „Игре без граница ОСИ на Звездари“.

У оквиру манифестације су наступили најбољи пливачи са инвалидитетом из Београда: Ана Јововић, Теодора

Летња акција за љубитеље књига

Библиотека града Београда током лета креће са акцијом попушта на породично учлањење, за пензионере до 65 година и за незапослене.

Породично учлањење значи да за цену једне индивидуалне чланарине (1.500 динара) Београђани могу да добију две чланске карте уколико личном картом или пасошем докажу да су у сродству.

Пензионери до 65 година ће уместо за досадашњих 800 моћи да се учлане за 600 динара. Незапослена лица неће више плаћати чланарину 1.500 него 1.000 динара, уколико покажу доказ да су незапослени (потврду из Националне службе за запошљавање, извод са евиденције, картицу за превоз и сл.). Попусте важе за целу мрежу Библиотеке града Београда, што значи за више од 70 објеката широм града. Чланска карта важи од дана уписа за наредних годину дана. Акција ће трајати до краја лета.

Обнова места од посебног значаја

Пројекат „Место које волим“ који је банка Интеза покренула средином 2011. године уврштен је на листу финалиста за доделу престижних интернационалних IPRA Golden World Awards – признања за извршност у области односа с јавношћу, у категорији друштвено одговорног пословања. Пројекат „Место које волим“ покренут је уз подршку Министарства културе с циљем едукације о значају културно-историјског наслеђа земље, амбијенталних целина и природних лепота, као и обнове оних које већина грађана препозна као места од посебног значаја.

Три победничка места која ће банка Интеза обновити у 2012. години су Обележје Народне библиотеке на Косанчићевом венцу у Београду, Београдска капија на Петроварадину и Бедеми у Новом Пазару.

Трећи фестивал ватрогаштва Србије

Трећи фестивал ватрогаштва Србије, на којем је учествовало 90 екипа и близу 1.200 ватрогасаца, одржан је од 29. јуна до 1. јула у Зрењанину. У оквиру фестивала уприличено је друго државно такмичење ватрогаштва, четврто државно такмичење ватрогасних подмладака и четврто квиз такмичење подмлатка. Осим такмичарског, Фестивал је имао и едукативни карактер, где су присутни могли да науче како да реагују у случају избијања пожара или ванредних ситуација.

Ову ватрогасну манифестацију, која се одржава сваке четврте године, отворио је Предраг Марић, помоћник министра полиције, који је пре тога са Драганом Михајловићем, председником Ватрогасног савеза Србије, обавио и смотру ватрогасаца.

Србија за живот јефтина, а скупа

Према подацима Републичког завода за статистику, за просечну потрошачку корпу у прва четири месеца ове године било је потребно издвојити око 0,95 просечних месечних прихода по домаћинству, односно 1,3 просечне месечне плате, која је за први квартал ове године износила 39.961 динар

Према последњим подацима Републичког завода за статистику (РЗС), расположива средства просечног српског домаћинства на месечном нивоу у првом кварталу ове године износила су 52.050 динара, док је за просечну потрошачку корпу у истом периоду требало издвојити 49.421 динар. Храна и безалкохолна пића, која су увек највећа ставка на списку за месечну куповину, са 19.944 динара, колико је за њих било потребно потрошити, чинила су 40 одсто укупних месечних трошкова. За становање, воду, струју, гас и остала горива, како каже статистика, требало је издвојити у просеку 8.758 динара.

Намеће се питање да ли би у ову категорију можда требало да спада и плаћање месечне кирије станодавцу, или можда грађани који живе у изнајмљеним становима нису просечни становници Србије, што у неку руку једино тако и може да се протумачи, јер је потребан натпросечан напор да се покрије и тај трошак када, након свих осталих, новчаник остане готово празан.

Према подацима РЗС-а, дакле, за просечну потрошачку корпу у прва четири месеца ове године било је потребно издвојити око 0,95 просечних месечних прихода по домаћинству, односно 1,3 просечне месечне плате, која је за први квартал

ове године износила 39.961 динар. Каква ће ситуација бити у наредном периоду, тек ћемо да видимо, мада не слуги на добро. У јуну су нас са полица у продавницама погледом већ стрељале нове више цене – поскупело је месо, уље, безалкохолна пића, тестенине, козметички производи, кућна хемија, а за јул су најављена поскупљења млека и млечних производа од два до 10 одсто, као и неких месних прерађевина од пет до 10 процената. Повећање плата, међутим, нико није најавио.

Чињеница је да ситуација у Србији није нимало оптимистична, али намеће се питање шта би тек требало да кажу Црногорци, када за минималну потрошачку корпу треба да издвоје скоро дупло више него што месечно зараде. Вредност минималне потрошачке корпе у мају ове године, према подацима Завода за статистику Црне Горе (МОНСТАТ), била је 789 евра, док је просечна нето зара-

да за исти период износила 490 евра. Како у Црној Гори грађани излазе на крај са овом научно-фантастичном рачуницом, тешко је и замислити. Међутим, за добијање ових података коришћена је другачија статистичка

методологија од оне која се користи у случају Србије, то јест до података се дошло на другачији начин. И таман кад бисмо помислили да ми и не стојимо толико лоше, схватимо како је заправо ствар у статистици, и да нам је можда ипак боље да не улазимо превише у детаље, јер ко зна какви би изненађујући подаци били у нашем случају, када би се све посматрало из неког другачијег статистичког угла.

Са европске тачке гледишта ситуација је следећа: према последњем извештају европског статистичког завода, Евроста, храна је у нашој земљи за 30 одсто јефтинија од просека у Европској унији, а струја најјефтинија у Европи. И заиста бисмо скакали од среће када нам плате не би биле три пута ниже од европског просека, као и када на ту „јефтину“ храну не бисмо давали скоро половину укупног кућног буџета, док становници развијених земаља тек 10 до 15 процената укупног буџета издвајају за прехранбене производе. Као могуће објашњење пада на памет једино да становници Србије можда једу више од свих осталих Европљана, али

ову претпоставку нажалост нисмо успели да проверимо.

Ипак, у извештају се види да су цене одеће и обуће, као и електронских уређаја у Србији изнад европског просека. Одећа је, на пример, код нас скупља него у Италији, Шпанији, Немачкој, обућу и електричне уређаје чак и Французи плаћају јефтиније, а код нас је скупље и у поређењу са већином земаља из региона.

Да ли су ови подаци одраз реалности и, ако јесу, како онда заиста састављамо крај с крајем, остаје нерешена мистерија. Тренутно нема друге него да наставимо да се сналазимо онако како смо то и до сада чинили, док не дођу неки бољи дани. А пошто ствари увек треба посматрати са позитивне стране, можда би требало да будемо срећни макар зато што је ова наша јефтино-скупа храна природна и укусна, за разлику од „пластичне“ и неукусне у многим богатим земаљама, на коју се стално жале они који тамо живе, а неки од њих су чак принуђени да макар парадајз узгајају на тераси свог стана, да би имали неки делић онога у чему ми овде уживамо.

Весна Кадиф

Изабрани Скупштина и директор Коморе социјалне заштите

Увођење лиценцирања и примена Кодекса професионалне етике допринеће већем поштовању правила, поручила Србијанка Ђорђевић, в. д. директора Коморе

Србијанка Ђорђевић

После готово годину дана од именовања Одбора за формирање Коморе социјалне заштите, у Београду, где ће јој бити седиште, конституисана је Скупштина Коморе социјалне заштите и изабран вршилац дужности директора. Скупштина је највише тело Коморе, које има 45 чланова и то су, како кажу Драгојло Минић, председник Одбора за формирање Коморе, и Сузана Пауновић, помоћница досадашњег министра рада и социјалне политике, најбољи представници социјалног рада Србије.

За председницу Скупштине Коморе изабрана је Душанка Иванчевић, социјална радница из Суботице, док је за вршиоца дужности директора Коморе изабрана Србијанка Ђорђевић, дипломирана социјална радница из Крушевца.

– Увођењем лиценцирања и примене Кодекса професионалне етике, допринећемо већем поштовању правила – поручила је новоизабрана директорка Коморе, додајући да ће настојати да оствари бољи однос с медијима и бољу слику у јавности о овој области.

Називајући историјским тренутак конституисања Скупштине Коморе, Сузана Пауновић је нагласила да „нема значајнијег и већег тренутка од овог у току реформи социјалне заштите“.

– Молим вас да ниједног тренутка не дозволите да ово што данас градимо буде стављено под знак питања, ради артикулација било којих других ци-

љева – рекла је Сузана Пауновић, коју су социјални радници назвали „пројектантом“ Коморе.

Да би Скупштина Коморе могла да буде конституисана требало је изабрати 45 кандидата од 137 пријављених. При том, пријављени су се препоручивали сами или су то чинили други предлагачи. Сваки кандидат био је оцењиван на основу рада и стручног усавршавања и по том основу је добијао бодове. За место директора кандидовале су се три социјалне раднице из три града, али је тајним гласањем Скупштина одлучила да вршилац дужности директора буде Србијанка Ђорђевић.

– Ова комора је постављена на чврсте темеље. На вама, члановима је обавеза да је одржавате, унапређујете и бринете о нама који нисмо чланови Скупштине, али јесмо део заједничког домаћинства – рекао је Драгојло Минић, који је уложио највише напора да би, први пут, овакво тело било формирано у Србији.

Подсетимо, Комора социјалне заштите, између осталог, издаваће и одузимати лиценце социјалним радницима, а прве лиценце могу се очекивати већ на јесен. Сада предстоји израда нормативних аката и формирање низа стручних служби. Буџетом су предвиђена средства за седморо радника, колико ће их у почетку бити.

Љиљана Миленковић

Поређења...

Просечна плата у Србији износи око 350 евра, у Албанији такође 350, у Бугарској 340, Македонији 380, БиХ 420, Румунији 480, Црној Гори 490, Мађарској 520 евра, у Чешкој 550 евра, Словачкој 640, Хрватској 750, Словенији 1.000 евра... Просечна месечна зарада у Италији је 1.950, у Немачкој 3.420, у Луксембургу чак 4.070 евра.

Просечне пензије у региону у еврима износе: Румунија 125, Македонија 150, Бугарска 170, Албанија 175, БиХ 180, Србија 210, Црна Гора 270, Мађарска 300, Хрватска 310, Словачка 360, Чешка 420 и Словенија 580 евра.

За потрошачку корпу у Македонији треба издвојити 360 евра, у БиХ 780 евра, у Црној Гори 789 евра, Хрватској 910 евра, а у Словенији целих 950 евра.

Просечна плата у Србији у последњих годину дана креће се око 350 евра. Та плата заједно са просечном пензијом од 210 евра троши се у 2,43 милиона породица са по три члана. Свођењем наведених података просечна српска породица месечно има регистроване приходе од око 400 евра, а заједно са нерегистрованим приходима српска породица је у 2011. години располагала са просечно 500 евра месечно. У односу на 2008. годину, куповна моћ у Србији је опала за 30 одсто. Србија има стандард на нивоу од око 30 одсто просека земаља ЕУ. За један литар млека, на пример, Срби раде 19 минута, Хрвати 10, а Немци само три минута. Слично је и са другим основним намирницама. За литар бензина Срби раде чак шест пута дуже од Немаца.

УНАПРЕЂИВАЊЕ РАДА У ФОНДУ ПИО

По међународним стандардима

Предвиђено да пројекат буде завршен крајем ове године; до краја маја одржане четири врсте обука радника за примену стандарда ИСО 9001:2008 и ИСО 27001:2005

У Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање почетком ове године почео је пројекат имплементације и едукације радника за стандарде ИСО 9001:2008 и ИСО 27001:2005. Више о спровођењу пројекта разговарали смо са Маријом Балтић, помоћником начелника одељења за заступање, имовинскоправне и стамбене послове при Сектору за правне и опште послове у РФ ПИО, која је и на

челу Административно-стручне службе за координацију, сарадњу и праћење рада на реализацији пројекта.

– Поменута административно-стручна служба је заправо оперативни тим који је део инфраструктуре овог пројекта. Поред ње, инфраструктуру сачињава и Савет за квалитет и безбедност на чијем челу је Драгана Калиновић, директор Фонда ПИО. Формирана је и Радна група за примену и унапређење система управљања квалитетом услуга у складу са међународним стандардом ИСО 9001:2008, којом руководи помоћник директора Фонда, Енвер Никшић, као и Радна

група за примену и унапређење система безбедности информација у складу са међународним стандардима ИСО 27001:2005 а на њеном челу је Зоран Јосиповић, заменик директора Фонда. Формирано је десет група које ће оперативно радити на припреми потребних материјала и докумената у складу са захтевима стандарда у одређеним областима – наводи Марија Балтић.

Предвиђено је да пројекат буде завршен крајем ове године а до краја маја су одржане четири врсте обука.

– У првој фази је извршена анализа тренутног стања у оквиру које су одржани састанци са представницима свих сектора у Фонду ПИО, што значи из Дирекције Фонда, Дирекције Покрајинског фонда, Филијале за град Београд, и Филијале Нови Сад.

Припремљен је затим и Извештај – ГАП анализа увођења ИСО 9001:2008 и ИСО 27001 у РФ ПИО. Изабрани су и координатори за безбедност и координатори за квалитет у организационим јединицама Фонда. Такође, одржане су обуке запослених и састанци група са професором Владимиром Симићем из EuroQuality Group d.o.o. из Београда, предузећа за консалтинг и едукацију које је ангажовано на спровођењу овог заиста обимног и значајног пројекта који ће унапредити квалитет рада у РФ ПИО, што је пре свега у интересу наших осигураника и корисника – сумира досадашње активности Марија Балтић.

Марија Балтић

Ј. Оцић

ПРВА ГРУПА ПОЛАЗНИКА ЗАВРШИЛА ОБУКУ У ЕДУКАТИВНОМ ЦЕНТРУ

Додељени сертификати

У Едукативном центру за обуку у професионалним и радним вештинама у Новом Саду 5. јула су додељени сертификати групи од педесет полазника, који су на евиденцији Националне службе за запошљавање. Сертификати су им уручени пошто су савладали основну обуку из информатике и курс енглеског језика. Курсеви су започели 17. маја, и пошто је ово прва генерација полазника који су завршили обуку у овом центру, сертификате им је уручио Мирослав Васин, покрајински се-

кретар за рад, запошљавање и равноправност полова.

У Едукативном центру је у току и курс за завариваче, који се завршава крајем септембра, а у плану су и обуке за армираче, зидаре и молере. Према Васиним речима, на јесен ће почети и конкретна сарадња са оваквим центром у Мађарској – полазници ће се обучавати кроз реализацију њихових програма и добиће сертификате који ће важити и у Европској унији.

М. М.

Учење као лек

Цела 2012. година проглашена годином активног старења и међугенерациске солидарности

На последњој седници Савета за питања старења и старости, одржаној крајем јуна у Републичком заводу за социјалну заштиту, посебна пажња посвећена је питању сталног образовања старијих особа у циљу подржавања концепта активног старења и унапређења квалитета живота у старости у Србији. На скупу је наглашено да је Европска унија целу 2012. годину прогласила годином активног старења и међугенерациске солидарности.

Седницу је отворио др Милош Немањић, заменик председника Савета. Затим је на тему „Потенцијал социјално-образовних програма нерезиденцијалних облика заштите старијих особа“ кроз примере добре праксе и обуке за старије особе говорила др Весна Матић из Геронтолошког цен-

тра Нови Сад. Она је истакла да од 1996. године води програм „Свесно старење“ који подржава десет радионица са различитим темама које су од великог значаја за свакодневни живот старијих, од односа према телу, дневног ритма, узимања терапија па надаље, и да може убрзо да се очекује акредитација тог програма.

Испред Савеза пензионера Србије присутнима се обратила Владанка Мискин, која је истакла да о свим едукативним програмима за старије и на тему активног старења треба редовно обавештавати Савез који окупља 167 удружења пензионера из целе Србије, па би прослеђивање ових информације у

сва удружења покренуло читаву армију старијих.

На седници је Љиљана Несторовић представила пројекат Универзитет за треће доба „Ђуро Салај“ истичући да је за 23 године рада Универзитет пружио могућност старијим суграђанима да стичу нова, често и врло креативна знања и проширују оно што већ знају из различитих области.

Бранкица Јанковић, директор Установе Геронтолошки центар Београд, навела је да је у тој установи образовано више група које похађају часове енглеског језика и две групе које се обучавају за рад на рачунарима.

Пројекат „Златно доба живота“, као посебан, несвакидашњи

и први европски пројекат у овој области, представио је Душан Здравковић из Друштва за образовање одраслих. У оквиру овог пројекта настала је публикација „Идеје за лепу и активну старост“, као настојање да се, кроз различите и интересантне видове, покажу добри примери спроведени у пракси који промовишу активно старења и њихову позитивну слику.

За сам крај, др Лидија Козарчанин, секретар Савета за питања старости и старења, говорила је о формирању и активности Радне групе за Министарску конференцију о старењу која је планирана да се одржи у септембру, у Бечу.

Јелена Оцић

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР У ВРШЦУ ОРГАНИЗОВАО КОНЦЕРТ ЗА СВОЈЕ КОРИСНИКЕ

Рођендани за памћење

Радници Геронтолошког центра у Вршцу приредили су крајем јуна концерт познатих уметника Бебе Тошић и Андрије Рајића својим корисницима који су током априла, маја и јуна имали рођендане. Најстарија у овој групи од 21 слављеника била је Ана Живковић Ташић, која је навршила 98 година.

Према речима Татјане Даничић, директорке ове установе, простор Геронтолошког центра у Вршцу био је мали да прими све заинтересоване који су дошли на концерт на којем су поменути уметници наступали

пред бакама и декама из Центра без новчане накнаде. Наиме, овој манифестацији, осим корисника услуга Геронтолошког центра, присуствовали су и чланови Општинске организације пензионера, Савеза инвалида рада, клубова за старе, Удружења грађана „Црвени цвет“ из Вршца и Клуба жена из Уљме.

Чланице Удружења жена из Уљме направиле су ситне колаче за ову прилику, а чланице Удружења „Црвени цвет“ донеле су тарту, и на тај начин употпуниле рођенданску атмосферу свима присутнима на прослави.

М. Мектеровић

ПОЧЕЛА РЕХАБИЛИТАЦИЈА ПЕНЗИОНЕРА О ТРОШКУ РФ ПИО У ГАМЗИГРАДСКОЈ БАЊИ

Хвала Фонду, само да још

„Гамзиград“. Тим поводом посетили смо Гамзиградску бању и забележили утиске и запажања пензионера који су овде дошли крајем јуна из Поморавског округа, као и то шта о оваквом аранжману кажу домаћини.

Мирјана Игњатовић (65) из Параћина каже да је у пензији већ 10 година.

– Радила сам у Штофари, а ево први пут долазим преко филијале Фонда ПИО из Ћуприје на рехабилитацију. Иначе, први пут сам и у Тимочкој крајини. Овде смо добро прихваћени, а посебно ми се допада што је болница организовала превоз за долазак и повратак – задовољна је госпођа Игњатовић.

Први пут је у Гамзиградској бањи и пензионерка Стојанка Ђурић (75), која је радни век провела у Здравственом центру у Параћину. И она је одушевљена срдечношћу медицинског и

И овог лета на десетодневни опоравак у рехабилитационим центрима широм Србије поћи ће на хиљаде

пензионера о трошку и у организацији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Већ петнаестак година пензионери на овај начин бораве и у Гамзиградској бањи, у Специјалној болници за рехабилитацију

Смотру фолклорног стваралаштва у Лесковцу, одржану 27. јуна, отворио је и госте поздравио председник Удружења пензионера града Лесковца, који је уједно и председник Удружења пензионера Јабланичког округа, Братислав Здравковић. Он је нарочито захвалио свим пензионерима, учесницима ове манифестације.

На смотри су учествовали пензионери из скоро целе Ср-

ПЕТА СМОТРА ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ У ЛЕСКОВЦУ

Учествовало око 500

бије. Јабланички округ представиле су две екипе из Лесковца, Пчињски – пензионери из Врања, за Нишки округ наступили су ветерани из Пирота, а град Београд представили су пензионери из Младеновца. За Јајечарски округ наступили су пензионери из Књажевца.

У 12 сати сви учесници смотре фолклора кренули су у дефиле главним улицама Лесковца, испред сваке групе био је транспарент на коме је писало име КУД-а и место одакле долази. Дефиле се накратко задржао испред Дома културе, где су се сви ухватили у заједничко коло и, уз гласну музи-

ку трубача, завијорило се коло од 300 играча.

Удружење пензионера из Лесковца, као домаћин, отворило је смотри својим наступом, сплетом игара из Србије и неколико соло песама из лесковачког краја, затим је наступио КУД пензионера и инвалида рада из Кња-

дуже траје

угоститељског особља, а нарочито је захвална др Радету Костићу, директору болнице, на његовом ангажовању и бризи о старима. Због тога ће, како каже, овде доћи и наредне године.

– Пет година сам пензионер и први пут користим ову рехабилитацију. У путу смо добро прошли а и услуга је беспрекорна. Природа и ваздух су изванредни за нас пензионере. Имамо терапију два пута дневно, али би било добро да се организује посета Зајечару и Феликс Ромилијани – предлаже Слободан Јовановић (67) из Јагодине.

И Радомир Рајић (79) из Ћуприје је одушевљен што је упућен у Гамзиградску бању.

– Хвала заједници за овакву бригу о пензионерима – поручио је Радомир.

Живојин Лазаревић (78) из Крушевца пензију је стекао као шумар и користи је 20 година.

Захвалан је Фонду ПИО на организовању овакве бесплатне рехабилитације, само каже да би било добро да се број дана опоравка повећа на 15.

Директор Специјалне болнице, др Раде Костић, каже да особље ове установе чини све што може да свим пензионерима боравак и рехабилитација у Гамзиградској бањи остану у незаборавном сећању.

– Добро је што пензионерима уступамо место у туристичкој сезони, да би доживели све лепоте Гамзиградске бање и предности њеног лечења. Спремни смо да примимо и већи број пензионера у летњем периоду – каже др Костић.

У наредним бројевима „Глас осигураника“ пренећемо и утиске пензионера који су право на бесплатну рехабилитацију искористили у неким другим бањама у Србији. **Мирко Славковић**

пензионера

жевца, који су извели „сеоско посело“ – жене су преле, плеле и радиле ручне радове, а потом се заорила песма „Збирајте се, момци и девојке“. Највише аплауза добила је веома стара песма „Расле тикве на буњиште“, која је извођена још 1970. године у селу Валевац, код Књажевца, у емисији „Знање – имање“, а КУД „Сунчана јесен“ извео је сплет кола из Тимока и Књажевца. Трећа такмичарска група била је из Младеновца, где су времешни али још добро држећи пензионери извели сплет староградских игара, врло елегантно и без грешке одиграли господствене градске игре и отпевали једну песму. После њих наступио је КУД пензионера из Пирота, доносећи дух свог краја, а једна такмичарка је отпевала песму уз пратњу гајди. Учествовао је и КУД „Златно грло“. Пети

је наступио КУД пензионера из Врања и њихови играчи су извели игре „На врањској месечини“ – све је било надахнуто севдахом и емоцијама. Смотра фолклора завршена је наступом клуба за стара и остарела лица, при Геронтолошком центру из Лесковца, приказане су игре из јужне Србије и отпевана песма „Ајде, Јано“.

Око 21 сат завршила се ова лепа смотре фолклориста, певача, рецитатора и здравичара. За учеснике је уприличен и заједнички ручак у реновираном хотелу „Хајак“. У дивној атмосфери, уз лепу музику, настављено је дружење, а коло се вило по читавој сали, певало се и веселило све до поноћи.

Договор је да се и наредна, шеста смотре фолклора одржи поново у Лесковцу.

Драгић Ђорђевић

У КЊАЖЕВЦУ ОДРЖАН 51. ФЕСТИВАЛ КУЛТУРЕ МЛАДИХ СРБИЈЕ

Богат програм младих стваралаца

Мултимедијалним програмом под називом „Акордима до звезда“ у Књажевцу је трећег јула 2012. године отворен 51. Фестивал културе младих Србије. До 8. јула на позорницама у великој дворани Дома културе и летњој позорници у Гургусовачкој кули смењивали су се песници, глумци, музичари, певачи, фолклорни ансамбли. По традицији, отворене су и изложбе слика, скулптура и фотографија студената Универзитета у Београду и Нишу. Покровитељи фестивала били су Министарство за културу Србије и општина.

и остали Тимочани 5. јула на Гургусовачкој кули пратили су „сабор младих чувара традиције“, на коме су видели и слушали светску и домаћу музику. По програму, 6. јула је одржан и модерни балет, ритмика и денс, а 7. јула рок концерт – наступили су најбољи демо бендови Србије. Последњег фестивалског дана, 8. јула, у Гургусовачкој кули концерт је имао џез великан Јован Маљковић и Салса бенд.

– Учествовало је ово хиљаду младих стваралаца из целе Србије, а у програму фестива-

Године су мењале карактер Фестивала културе младих Србије, од такмичарског до јединствене смотре врхунских достигнућа младих у музици, поезији, позоришној игри, ликовној уметности, стрипу, фотографији, филму, и та збивања су у Књажевцу окупиле стотине хиљада стваралаца и публике.

Становници града на Трговишком и Сврљишком Тимоку

ла је уживало више од 20.000 Књажевчана и њихових гостију из суседних општина (Пирот, Зајечар, Сокобања, Сврљиг и Ниш). Готово да не постоји млади стваралац који нешто значи у култури Србије, а да своје умеће није показао на фестивалу у граду на два Тимока – каже Славиша Раденковић, председник организационог одбора.

Д. Ђорђевић

Кухиње света

Француска чорба од лука

Време припреме: 60 минута

Састојци: 800 гр црног лука, три чена белог лука, две кашике брашна, два литра кокошије супе (бујон), 220 мл црног вина, векна француског хлеба, 80 гр ренданог сира гријера, со, бибер, осам кашика маслиновог уља.

Начин припреме: У шерпу ставити четири кашике уља. Црни лук исећи и пржити на уљу, на нижој температури, око 20 минута да добије бледобраонкасту боју. Луку додати брашно, измешати,

додати вино, пилећу супу, со, бибер. Кувати на ниској температури око 15 минута. Бели лук ситно исецкати и помешати са четири кашике уља. Француски хлеб

исећи на дебље кришке и премазати мешавином уља и белог лука. Поређати у плех и пећи у рерни загрејаној на 200 степени око 10 минута. По две кришке печеног хлеба ставити у тањир па прелити супом од лука и посути ренданим сиром.

Напомена: у недостатку сира гријера, може се употребити неки други тврд качкаваљ.

Шпанска тортиља од поврћа

Време припреме: 50 минута

Састојци: осам јаја, 300 гр куваног кромпира, 150 гр црвене паприке, 120 гр грашка, три парадајза, три црна лука, четири чена белог лука, децилитар млека, мало карија и алеве паприке, сецканог першуна, кашичица тимијана, уље, со, бибер.

Начин припреме: У дубоком тигању издинстати лук. Додати паприку исечену на комаде и динстати пет минута. Већ обарени кромпир исећи на колотове

па додати заједно са грашком, парадајзом, белим луком, сецканим першуном, тимијаном. Све заједно динстати око 10 минута. Додати со и бибер. Плех подмазати уљем и у њега сипати смешу. Рерну загрејати на 200 степени. Умутити јаја, додати млеко, кари и алеву паприку,

па прелити преко поврћа. Пећи 35-40 минута, да лепо порумени. Печено јело исећи на кришке и тако сервирати.

Руска пита од рибе

Време припреме: сат и 45 минута

Састојци: 450 гр замрзнутог теста, 450 гр филеа димљеног бакалара, два кувана јаја, 150 мл воде, 150 мл млека, лист лорбера, першунов лист, 110 гр смрзнутих рачића, 30 гр маргарина, 30 гр брашна, кашика лимуновог сока, наврх кашичице мускатног орашчића, корен першуна, једно јаје.

Начин припреме: Рибу исећи, ставити у посуду па прелити водом и млеком, додати лорбер, сецкани першун, бибер. Ставити да

проври, склонити, поклопити и оставити тако 10 минута.

Извадити рибу, а течност сачувати. Рибу очистити и уситнити и додати јој рачиће, претходно скуване и очишћене. Тврдо кувана јаја очистити и ситно исецкати, па додати и њих. Маргарин растопити, на њему пржити брашно постепено додајући процеђену течност у којој се кувала риба. Када се згусне, додати лимунов сок, мускат, лист першуна. Измешати и кувати још 2-3 минута. У охлађен сос полако додати рибу. Оставити један сат у фрижидеру.

Тесто откравити и на дасци посутој брашном развити у квадрат, а затим га пребацити у плех за печење. Кашиком сипати фил од рибе на средину. Крајеве теста намазати хладном водом па спојити два супротна краја, да се мало преклапају. Виљушком утиснути лагано тесто. Премазати умућеним јајетом и пећи да лепо порумени.

Кинески купус

Време припреме: 35 минута

Састојци: 800 гр кинеског купуса, 200 гр корена целера, кисела јабука, главица црног лука, кашичица алеве паприке, кашика вегете, 1/8 л сока од јабуке.

Начин припреме: Купус исећи на резанца, динстати најбоље у дубоком тигању (воку). Након десетак минута додати настругану јабуку и целер. Потом додати сецкани лук. Динстати још десетак минута, при крају налити сок од јабуке и додати зачине.

Напомена: Ако немате кинески купус, можете употребити млади слатки купус.

Припремила: Софија Доминиковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Сигурност (1)

Како да безбедно користимо рачунар и интернет

Употреба рачунара у савременом свету је неодојива од потребе да бринемо о њиховој заштити и сигурности наших података. Често се дешава да о заштити почнемо да бринемо тек када на један од многобројних начина искусимо последице занемаривања овог сегмента коришћења наших дигиталних мезимаца. Зато је битно да се упознамо са најбитнијим опасностима са којима се сусрећемо док користимо рачунар, и са начинима заштите и понашања које вероватноћу да дође до нежељеног смањују на најмању могућу меру.

Од чега се штитимо

Стара је кинеска изрека: „Упознај свог непријатеља!“ Да бисмо лакше заштитили свој систем, неопходно је пре свега да знамо од чега га штитимо. Штитимо га од људи који праве или користе малициозан софтвер (малвер) да би без нашег знања и пристанка искористили наш рачунар или идентитет за остваривање својих неподобних циљева. Под малвером подразумевамо читав низ различитих програма који се инфилтрирају у наш рачунар с циљем да нанесу штету. Најпознатије врсте малвера су вируси, црви, тројанци, spyware и rootkit програми.

Како се малвер инфилтрира у наш систем

Малвер се инфилтрира у наш систем најчешће потпуно аутоматски, путем Интернета или коришћењем заражених преносних УСБ медија, ЦД-РОМ-ова или ДВД-ева. Неке врсте инфилтрација покрећемо сами, често потпуно несвесно мислећи да покрећемо други програм, а честа је и појава да се малвер аутоматски настани у нашем рачунару користећи неки пропуст у нашем оперативном систему. Због свега наведеног треба да будемо посебно опрезни приликом преузимања бесплатних програма са интернета, нарочито са непроверених локација (често се догађа да бесплатни програми имају и уљезе који желе да се неприметно настане у нашем рачунару).

чито са непроверених локација (често се догађа да бесплатни програми имају и уљезе који желе да се неприметно настане у нашем рачунару).

Какве су опасности од инфилтрације

Пре свега, треба рећи да данас практично и нема малвера који није способен да се након инфилтрације јави свом аутору преко интернета, пошаље назад жељене информације или извршава његове команде. На мети су наши приватни подаци – бројеви кредитних картица, бројне лозинке за приступ разним сервисима, а често аутор малвера користи наш рачунар да би преко њега дистрибуирао нежељену пошту, вирусе или пиратски и други нелегалан садржај, па чак и нападао друге рачунаре на мрежи.

Како се заштитити

Три ствари битно одређују заштиту нашег система:

1. треба увек да имамо ажуран оперативни систем – ажурирање за компанију Microsoft значи пре свега исправљање откривених пропуста у њиховом оперативном систему (неажуран оперативни систем на мрежи може постати лака мета за напад);
2. треба да имамо заштитни зид (firewall) који нас штити од спољних упада на систем;
3. треба да имамо квалитетан и ажуран антивирусни софтвер.

Оперативни систем Windows 7 нам пружа неколико важних програма који нам омогућавају да унапредимо битне сегменте заштите:

- a) Action center;
- b) Windows update;
- c) Заштитни зид (firewall);
- d) Windows Defender.

Action center

Када уђемо у Control Panel и отворимо програм Action Center, видећемо све битне поруке које се тичу безбедности и одржавања оперативног система Windows 7. Action Center се састоји из следећих одељака:

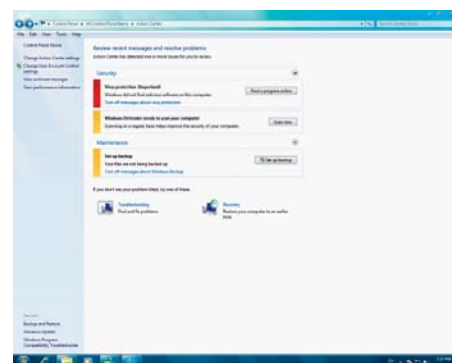
1. у горњем делу прозора видимо одељак Security који нам приказује:

- a) Virus protection – антивирус упозорења;
- b) Windows Defender needs to scan your computer – упозорења о потреби скенирања или ажурирања оперативног система ради заштите од нежељених програма који нападају наш рачунар.

Напомена: Црвеном бојом су означена критична упозорења, док су жутом означена она која не захтевају хитну акцију.

Такође можемо да видимо и да ли су укључени (On) или искључени (Off): Network firewall, Windows Update, Windows Defender, Internet security settings и User Account Control. Уколико немамо

инсталиран антивирус програм, клинемо на дугме Find a program online и оперативни систем Windows 7 ће нам приказати списак антивирусних програма које можемо да преуземо и инсталирамо за нашу заштиту (ESET NOD32 је антивирус програм који ћемо да опишемо у наставку текста);

2. одмах испод налази се одељак Maintenance у коме видимо да ли је неопходно да направимо заштитну копију наших података (backup). Уколико јесте, клинемо на дугме Set up backup и рачунар крене са креирањем копије наших података.

Предраг Јовановић

Наставиће се

СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ЗРЕЊАНИН

Двеста педесет пензионера бесплатно у бање

Припреме за Олимпијаду трећег доба у пуном јеку

Потрудићемо се да у наредном периоду интензивирамо рад наших спортских секција, јер планирамо да ове године учествујемо на петој Олимпијади спорта, здравља и културе трећег доба која ће се одржати од 30. септембра до 4. октобра у Сокобањи. С друге стране, планирамо да у Зрењанину одржимо и саветовање на којем ће се разматрати проблеми које наши чланови имају приликом остваривања здравствене заштите. Овако је формулисала најзначајније активности Општинског удружења пензионера Зрењанин у наредном периоду Љиљана Петров, председница ове организације која броји 6.819 чланова, на Скупштини одржаној 27. јуна у Зрењанину.

Осим око 60 делегата и гостију, међу присутнима на седници Скупштине били су и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, и Милијана Живановић, начелник Одељења општинских и финансијских послова у Филијали РФ ПИО Зрењанин.

– Ове године поднето је 820 захтева за бесплатан опоравак

пензионера у бањама и РХ центрима Србије преко Републичког фонда ПИО на нивоу свих пет општина које су у надлежности Филијале Зрењанин. У сарадњи са општинским организацијама пензионера и Савеза инвалида рада, и захваљујући њима, комплетан посао око поднетих захтева – на терену, одрадили

смо веома брзо и квалитетно. Комисије су биле стручне и добро састављене, тако да смо ми у Филијали, после њиховог рада, лако обавили рангирање пензионера. Имали смо 550 захтева који испуњавају услове, а у бање ћемо послати 250 пензионера из наше филијале. Након окончаног поступка није нам поднета ниједна жалба – похвалила је сарадњу са пензионерским организацијама Милијана Живановић приликом обраћања Скупштини.

На седници су усвојени извештаји о раду и о материјално-финансијском пословању Удружења за 2011. годину, такође и предлози Програма рада и Финансијског плана за 2012. годину. Прихваћене су и информације о висини месечног доприноса за осигурање пензионера преко ДДОР-а, и о поднетим и одобреним захтевима за рехабилитацију пензионера у 2012. години.

Мирослав Мектеровић

ИЗБОРНА СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА КИКИНДЕ

Масовношћу у решавање проблема

Број чланова Општинског удружења пензионера у Кикинди кретао се у претходном четворогодишњем мандату од 5.861 на крају 2008. до 6.109 чланова лане, што је 43 одсто од укупног броја корисника пензија, евидентираних у Фонду ПИО филијале у Кикинди.

Стално настојање да се омакове редови пензионерске организације објашњава се тиме што бројност означава њену снагу а тиме и њено потенцијално утицање у решавању социјално-материјалног положаја ове категорије популације осталих особа.

И председник Савеза пензионера Војводине, Милан Ненадић, залаже се за јачање организација пензионера на свим

нивоима и њихово јединствено наступање приликом учешћа у разматрању и предлагању предочених прописа.

На подручју кикиндске општине живи 6.581 старосни пензионер, 3.381 инвалидски и 3.235 породичних пензионера. Од корисника породичне пензије, њих 773 прима минималну од 8.555 динара. Забрињавају и показатељи о томе да најнижи износ пензије од 12.222 динара за кориснике старосне пензије има 458, а инвалидске 141 пензионер.

Удружење пензионера у општини Кикинда је улагало и улаже знатне напоре да помогне својим члановима да се снабдевају огревом и намирницама на бескаматни кредит. У последње

време организована је и набавка техничке робе по повољним условима.

Истакнута је добра сарадња са локалном самоуправом и Фондом ПИО. Велизар Силве-

стер је реизабран за председника и у новом мандату, а избрани су и органи управљања Општинског удружења пензионера у Кикинди.

С. Завишић

ОД ЈЕСЕНИ У БОЉЕВЦУ

Телемедицина у служби пацијената

Лекар опште праксе у Бољевцу, примера ради, ради ултразвук трбушне дупље пацијента док специјалиста за ту област истовремено прати снимак на свом монитору у Зајечару или Нишу

Пацијенти из општине Бољевац од јесени ће имати прегледе лекара специјалиста из Зајечара, а да тамо не морају да иду. До њих ће доћи путем телемедицине, пилот-пројекта за чију реализацију је почетком јула потписан споразум између НАЛЕД-а (Националне алијансе за локални економски развој), Дома здравља у Бољевцу, Здравственог центра у Зајечару и Клиничког центра из Ниша.

Модел телемедицине, као нови начин лечења и помоћи пацијентима, уводи се у оквиру истоименог пројекта уз подршку америчке фондације МСД и НАЛЕД-а. Изабран је Бољевац као општина која већ дуже времена има проблема са бројем лекара и збрињавањем пацијената у неприступачним деловима.

– За сагледавање наших пацијената ово је изузетно значајно, али је потребно да се уложи труд како би се изабрали добри људи, добра технологија и превазишле практичне правне ствари, попут потписа лекара који је прегледао пацијента, с обзиром на то да је сваки преглед судски документ. То је начин да пацијент који живи далеко од здравственог центра добије прегледе више специјалиста, професора, при чему то мора бити урађено стручно, уз адекватну техничку подршку – каже професор Борислав Каменов, в. д. директора Клиничког центра у Нишу.

Практично, примена телемедицине значи да, уз помоћ савремене телекомуникационе опреме, лекар опште праксе добије одговоре на своје сумње у погледу здравља пацијената. Он ће, примера ради, урадити

ултразвук трбушне дупље пацијента, док ће специјалиста за ту област истовремено пратити снимак на свом монитору у Зајечару или Нишу. На тај начин може брзо врло да се донесе одлука о даљем лечењу.

– Могућности могу бити огромне, ако се правилно искористе, јер сви наши пацијенти носе патину претходних прегледа. Овај начин, морам да нагласим, носи и велики ризик, уколико се не прате и позитивни и негативни ефекти – наглашава др Каменов.

Да би се облик телемедицине применио у пракси потребно је да лекари опште праксе у Дому здравља у Бољевцу, а касније и у другим домовима здравља, прођу одговарајућу обуку. Потребно је, такође, и да буде инсталирана адекватна телекомуникациона опрема.

– Ми им омогућавамо набавку опреме за телемедицину, обуку кадрова за њено коришћење, а касније и обуку учесника процеса у Бољевцу, Зајечару и Нишу. Након тога, корисници овог система имају обавезу да прате ефекте његове примене – каже Владан Атанасијевић, члан Управног одбора НАЛЕД-а.

Колико ће корисницима новог начина лечења бити олакшано добијање помоћи, видећемо већ на јесен, мада, судећи према ономе што пројекат нуди, његова примена могућа је и у многим другим областима рада.

Љ. Миленковић

АКЦИЈА ЗА СМАЊЕЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ СТАРИЈИХ

Да их видимо и да нас виде

У години активног старења Фондација Центра за демократију спровела је пројекат под називом „Зауставимо дискриминацију старијих и подржимо старење“ који, поред заустављања дискриминације, за циљ има и укидање стереотипа и растуће нетолеранције према старијима, као и реafirмацију социјалног капитала који ове особе поседују.

Да би се то постигло, активности укључени у пројекат спровели су две радионице и истраживање под називом „Старији радници“. Социолог Срећко

Михаиловић, један од аутора, у поднаслову књиге проистекле из истраживања о старијим особама и њиховом статусу у друштву, записао је: „Неки на послу, а неки ни посла ни пензије“.

Ефекат читавог пројекта најбоље се огледа у двама радионицама из којих је проистекла група од шездесетак волонтера и двадесетак младих људи спремних на међугенерациски дијалог.

– Разним медијским акцијама спроведеним у оквиру ових радионица дотакнуто је готово 500.000 грађана, односно пензионера, и четрдесетак посло-

даваца – каже Тијана Кљајевић, асистенткиња пројекта.

Нада Сатарих из невладине организације „Амити“, говорећи о бројним дискриминацијама са којима се сусрећу старије особе, истакла је да томе доприносе многи стереотипи и предрасуде према годинама.

– Та дискриминација доводи до немогућности старијих да остваре права која им припадају – рекла је Нада Сатарих и као пример поменула дискриминацију банака – они изнад 65 година углавном не могу да подигну кредите, и слично.

Лејла Руждић из београдске општине Звездара положила се за ширење волонтеризма, „јер на тај начин старијим особама, комшијама, показујемо да их видимо и да нам је до њих стало“. Она је навела да шездесетак волонтера са те општине брине о 70 старијих суграђана, али и међу волонтерима су углавном виталне старије особе или млађи пензионери. Као награду за њихово ангажовање општина Звездара настоји да им обезбеди неки излет, одлазак у позориште и слично.

Љ. М.

САМОСТАЛНОСТ УПРКОС ГОДИНАМА

Живети свој живот

„Ваши најближи и највољенији у сигурним рукама“, „Луксузан смештај, миран део града, 24-часовни медицински надзор и нега“, „Удобност у прелепом окружењу“...

Новинске и интернет странице препуне су огласа сличне садржине. Прошло је време када се овде на нечији одлазак у „старачки дом“ гледало као на најтежи завршни ударац који судбина може да приреди. О томе се говорило у пола гласа, родбина се стидела, а ревносна околина по правилу згражавала и осуђивала незахвалне потомке.

Преображај се, као и у другим сферама нашег живота, догодио у кратком времену. За само деценију или две домски смештај старе особе изгубио је негативну одредницу и готово да се статусно, у главама људи, изједначио са вртићима, као нешто што следује у одређеном добу, с тим што је једно на почетку пута, а друго при крају.

Изменили су се и стандарди. Ако су некад, у највећем броју, уз ретке изузетке, то одиста биле установе чемера и безнађа, данашња понуда, захваљујући пре свега општем развоју, али и тржишном моменту и великој конкуренцији, попримила је хотелске карактеристике.

Има домова са првокласним условима, на нивоу пет звездица, једино што су у тим случајевима и цене де лукс (и до хиљаду евра месечно). У огласима, цена од 400 евра рекламира се као промотивна, а на другом месту пажњу привлачи акцијска понуда, „већ од 33.999 динара“.

И јефтино је, нажалост, многим скуп. Изгледа да је било лакше изборити се са предрасудама него са економским моментом и нашим општим осиромашењем. С друге стране, очигледно је да ће се, сходно трендови-

у мали стан или гарсоњеру који грађевински и функционално представљају део ширег система збрињавања.

Из бивше куће пренесе се дух некадашњег окружења, а у новој стекне осећај сигурности због

тове и разоноду, у зеленилу су раштркане куће, бунгалови или апартмани различитих величина. Занимљиво је и, према тумачењу психолога, изузетно значајно за очување самопоуздања, да је свака од тих стамбених

Предности овог вида смештаја су збиља многобројне. „Ово нам је најбољи животни потез који смо икад направили“, похвалио се пред ТВ камерама брачни пар Волфендејл, 89-годишњаки и станари Виликомб Парка, села за старе у Кенту на југоистоку Енглеске. Имају троје деце, пет унука и седам праунука, а у новој средини уживају, како су рекли, у удобности и безбрижности. Живе својим животом, како им се допада, а нису оптерећени проблемима око одржавања куће, јер су све услуге прања, чишћења и остало укључене у уговор, мада се додатно наплаћују, неколико стотина фунти месечно.

И апартмани у њиховом насељу нису јефтине, стају двеста-триста хиљада фунти. Гледано из наше перспективе, овај податак боље би било да остане без коментара. Али у Британији, како је за лондонски „Дејли телеграф“ изјавио један специјалиста за инвестирање, лоша вест је да млади људи не могу себи да приуште кућу, а добра, која се често занемарује, да стари могу. Више од трећине целокупног иметка у Британији налази се у рукама старијих од 60 година, у следећих четврт века број старијих од 75 година порашће за 95 одсто, а старијих од 85 за 184 одсто. Све су то потенцијални клијенти и инвеститори и истовремено још један показатељ изврнутих вредности времена у којем живимо, да стари бар кад је о имовини реч, имају боље перспективе од своје деце.

Д. Драгић

Уместо класичних институција, све привлачнија насеља за старе, са амбијентом правога дома, у засебним кућицама, унутар великог заједничког комплекса

ма и демографским неумитностима, број домова за старе само увећавати, као што ће вероватно и саме услуге бити садржински обогаћене.

Из текуће праксе богатијих и развијенијих земаља као кључна реч намеће се самосталност. Приоритет имају решења која омогућавају очување дотадашњег начина живота и активности у што већем степену и што дужем периоду, упркос годинама.

Сама оријентација није нова. Одавно већ, у западној Европи, Америци или Аустралији уместо класичних институција (класичних на начин како ми то подразумевамо) старији грађани, када више не желе или не могу да живе сами, имају могућност да се преселе

близине лекарске и друге помоћи, што ову комбинацију чини повољном и делотворном.

Сада се у истом правцу одлази корак даље. Такође није реч о потпуно новом решењу, али до сада недовољно коришћеном, а по општем мишљењу биће то преовлађујући модел у наредним годинама.

У питању је изградња наменских насеља за старе, са засебним стамбеним простором унутар великог заједничког комплекса, обично у лепом природном амбијенту, усред шуме, парка, уз неку воду.

Уз централну зграду, са општим службама, лекарским ординацијама, ресторанима, гимнастичком дворанама и другим просторијама за спор-

јединица купљена, представља власништво онога ко је користи. Свако ко се у једно такво насеље досели, (п)остаје кућевласник, што је основ животне сигурности у западном свету, једино што је некадашњу велику кућу заменио знатно мањом, прикладнијом измењеним потребама.

У Великој Британији, како је недавно известио Би-Би-Си, тренутно постоји двадесет хиљада оваквих стамбених јединица, осам пута мање него, рецимо, у Аустралији где их је 160.000, али процене говоре да ће се тај број убрзано увећавати, како стиже нова генерација пензионера, рођених после Другог светског рата, са много већим прохтевима од својих претходника.

Пензијска реформа је дискретно најављена и одмах се показало да је непопуларна исто колико је и неизбежна

Док је свет углавном импресиониран кинеским економским успесима, ретко се помињу пратећи социјални проблеми и друге друштвене дилеме у земљи које ја номинално још социјалистичка, али у пракси са свим елементима капиталистичке тржишне економије и њеним правилима.

У таквим околностима није изненађење што је на дневни ред стављен и пензијски систем. Његова реформа је најављена дискретно на једном симпозијуму 6. јуна, на којем су функционери Министарства људских ресурса и социјалне сигурности објавили да је тако нешто „неизбежно“.

То су онда разгласиле партијске новине „Женмин жибао“ („Народни дневник“), а затим су спровеле и анкету која је показала да је 93 одсто од 450.000 читалаца који су се огласили – против реформе, а пре свега против повећања старосне границе за одлазак у пуну пензију.

Случајном или неком другом подударношћу, Министарство људских ресурса и социјалне сигурности је одмах потом објавило да за ту промену „још не постоје планови“.

Према постојећим законима, мушкарци запослени у владиним службама и државним предузећима у пензију могу са навршених 60 година, а жене са 55. У приватном сектору ова граница је иста за мушкарце, али је великодушнија према женама, које могу да престану да раде већ са 50.

Институт за социјалну сигурност при поменутом министарству је, средином јуна, на једном академском семинару ипак изнео контуре будуће реформе. Према том документу, почев од 2016. граница за пензионисање ће се сваке две године повећавати за једну годину, тако да ће до 2045. постати једнака за оба пола: 65 година.

Криза и у Кини

Као и другим земљама, и у Кини је реформа изнуђена несташницом пара. Према извештају који су о томе заједнички саставиле Банка Кине и Дојче банка, разлика између прилива и обавеза у кинеском пензијском систему износиће идуће године 18,3 билиона (хиљада милијарди) јена, што је 2,9 билиона долара. Ако се у систему ништа не би променило, тај дефицит би до 2033. био више него утрошчен.

Као и другде, и тамо је један од фактора који доприноси пензијској кризи демографија, с тим што је у том погледу на делу и главна кинеска специфичност – политика „једног детета“ која се примењује већ више од три деценије да би се контролисао раст становништва најмногољудније земље света (Кинеза је данас 1,24 милијарде).

Прошлогодишњи попис је показао да је тамо 181 милион грађана старији од 60 година, али Кина веома брзо „седи“. Само прошле године број пензионера увећан је за 5,21 милион, а до 2015. у овој категорији биће их већ 221 милион.

Више од овога, разлог за бригу је то што се смањује број младих Кинеза који замењују оне који завршавају свој радни век, чему је пре свега допринела поменута политика „једно дете“. Наиме, демографске и економске пројекције показују да ће се, почев од 2014, број Кинеза у радном добу смањивати за 3,6 милиона годишње. То значи да ће 2050. бити око 200 милиона мање запослених него што их је било у 2010. (Данас је радно способно 795 милиона Кинеза.)

Тренутно, у Кини 3,5 радника издржава једног пензионера, а до 2035. тај однос ће опасти на нама познатих два према један.

Занимљиво је како је на ова предвиђања реаговао лист „Глобална времена“, који се сматра гласилом конзервативног крила Комунистичке партије Кине. По писању овог часописа, улог је ништа мање него социјална стабилност:

„Померање старосне границе у неколико европских земаља изазвало је снажне друштвене конфликте... Неке чланице евро зоне су посегле за задуживањем и спољном помоћи да би одр-

жале мрежу социјалне сигурности. Али Кина, која има највећи број становника на свету, ту сигурност може да обезбеди само сопственим средствима. Ако би се нашла у дужничкој кризи сличној оној у евро зони, не би било спасиоца као што је тамо Европска унија.“

У наговештајима реформе не помиње се, међутим, промена садашњег система „два колосека“, по којем запослени у приватном сектору од плате издвајају осам одсто за државни пензијски фонд, чему њихови послодавци придодају својих три одсто. У исто време у државном сектору нема пензијског доприноса запослених – уместо њих издваја држава.

Неравноправност, односно привилегованост запослених у државним службама, огледа се и у томе што се пензије оних који су радили код приватника усклађују са индексом инфлације, док на другој страни плате и пензије државних намештеника расту брже. Није зато чудно што се посао у државној служби и тамо сматра „премијом“.

М. Бекин

ВЛАКЧА КОД КРАГУЈЕВЦА

Избор најлепшег дворишта Шумадије

У селу Влакча код Крагујевца одржана је шеста регионална манифестација под називом „Дани отворених дворишта Шумадије“, на којој је проглашено дванаест најлепших дворишта овог краја.

На свечаности у дворишту школе у Влакчи титула најлепшег дворишта припала је мештанину тог села Ненаду Алексијевићу, одмах за њим су дворишта

Милосава Вучковића, такође у Влакчи, и Радише Срећковића из села Миронић. Лидија Лазич из Страгара има најлепше парк двориште, као и Биљана Перич из Маслошева, те Јелена Лазаревић из Чумића. За најлепше етно двориште проглашена је окућница Миломира Цицића из Страгара, као и двориште Слађане Јешић из Влакче и Андрије Живановића из Поскурица. У

категорији најлепши детаљ прво место припало је Ратку Јовановићу из Влакче. Награде у тој категорији добили су и Љиљана Стевановић из Угљаревца и Гордана Јабланчић из Дреновца.

Из године у годину „Дани отворених дворишта Шумадије“ привлаче све више заинтересованих домаћинстава за учешће у избору најлепшег дворишта, па је комисија, састављена од

представника Градске туристичке организације, Одељења за пољопривреду и крагујевачког Јавног комуналног предузећа „Зеленило“ и ове године имала тежак посао при избору најлепших дворишта. Ове године у конкуренцији је било деведесет дворишта из двадесет шумадијских села.

М. Сантрач

У ЗАЈЕЧАРУ ОБЕЛЕЖЕНА 40. ГОДИШЊИЦА КОНВЕНЦИЈЕ О ЗАШТИТИ СВЕТСКЕ КУЛТУРНЕ И ПРИРОДНЕ БАШТИНЕ

И Трајанова табла је на листи споменика културе

На касноантичком локалитету царској палати Феликс Ромулијана код Гамзиграда (Зајечар), једном од најстаријих примера

римске дворске архитектуре, одржана је манифестација поводом обележавања 40. годишњице Конвенције о заштити

Живети заједно

светске културне и природне баштине под називом „Живети заједно“.

Како су на отварању манифестације рекли Бора Димитријевић, директор Народног музеја у Зајечару, као и представници републичких и локалних институција и комисија, међу којима и Вера Павловић, директор Републичког завода за заштиту споменика Србије, и Срећко Николић, заменик градоначелника града Зајечара, Ромулијана је уписана у Унескову листу наслеђа, јуна 2007. године, а до сада је 188 држава на пет континента верификовало ову конвенцију. После свечаног отварања на коме је музицирао Милош Јаковљевић, инструменталиста на древном инструменту кавалу, чланови зајечарске драмске средњошколске секције извели су, уз асистенцију професора

Младена Шљивовића, представу „Живот императора Валерија“. У квиз такмичењу „Шта знаш о Ромулијани“ учествовало је 20 такмичара из шест школа са подручја града Зајечара.

После средњошколаца и основаца, приређена је трибина за просветне раднике „Светска баштина у школама“ и приређен Сабор наслеђа. Наиме, жене из Удружење „Гамзиград“ из истоименог села организоване су дегустацију јела националне старе кухиње, изложбу народних ношњи и народних рукотворина. Уз њих су чланови Удружења „Мелиса“ приредили (продајну) изложбу лековитог биља, а Туристичка организација града приредила је изложбу радова „Стари занати“. Најпосећенији је био штанд грнчара Велимира Ђорђевића из Зајечара.

Иван Јовић

Најмасовније до сада

У организацији Удружења особа са инвалидитетом „Све је могуће“ из Београда и Спортско-туристичког центра „Бајина Башта“, а под покровитељством бајинобаштанске општине, одржана је четврта међународна регата на Дрини за особе са хендикепом, чиме је отпочело богато регаташко лето на овој реци.

На старту испод бране Хидроелектране „Бајина Башта“, у Перућцу, окупило се 155 учесника из БиХ, Црне Горе, Шведске и Србије који су се, уз звуке трубачког оркестра Петра Милићевића из Костојевића, у чамцима „десеткама“ отиснули низ дринске таласе.

После двочасовне узбудљиве пловидбе и пређених 13 километара, регаташа су пристигли на циљ на ушћу речице Раче у Дрину код Бајине Баште. Све је протекло у најбољем реду, под будним надзором 16 спасилаца Црвеног крста из Београда и бројне техничке екипе.

– На првој регати било нас је двадесетак, на другој и трећој стотинак, а ове године интересовање је премашило сва очекивања и многе смо, нажалост, морали да одбијемо. Потрудићемо се да камп проширимо и да идућег лета изађемо у сусрет свим заинте-

ресованима – каже Милада Лазић, председница удружења „Све је могуће“.

Учесници регате били су смештени у кампу на Рачи, ту су се дружили уз логорску ватру и

такмичили у пикаду и боћању. Ова манифестација је, иначе, јединствена у Европи и умногоме доприноси промоцији толеранције и једнакости међу људима.

М. Малишић

ШТУБИК КОД НЕГОТИНА

Четрдесети Крајински обичаји

Лубиларна, 40. смотра народног стваралаштва „Крајински обичаји“ одржана је крајем јуна у Штубику, код Неготина, уз учешће више од 400 аматера из шест општина Борског и Зајечарског округа. Поред три КУД-а и изворних група из неготинске општине (Мокрање, Чубра и Штубик), у такмичарском делу учествовале су групе из бољевачке (Мали Извор и Валакоње), борске (Метовница), мајданпечке (Мироч), књажевачке (Штипина) и зајечарске општине (Велика Јасикова). У ревијалном делу наступила су два културно-уметничка друштва: КУД Дома културе из Књажевца и КУД Дома културе „Стеван Мокрањац“ из Неготина. Уз „Мокрањчеве дане“, „Крајински обичаји“, којима координира Светомир Анић, једна су од највећих манифестација у неготинској општини.

Стручни жири, на челу са проф. др Драгославом Девићем, етномузикологом из Београда, прогласио је КУД „Полет“ из Метовнице за свеукупног победника 40. „Крајинских обичаја“. Ово друштво имало је најбоље такмичаре у припремању националног јела – качамака (Дејан Вујић) и у пређењу вуне (Даница Крачуновић).

За лепотицу Сабора проглашена је Александра Џимрић

(18) из Штубика, а њене пратиле су Ђурђина Кадрић (17) из Метовнице и Николина Божуровић (16) из Мокрања.

У посебном преподневном програму наступало је шест дечјих фолклорних група, а за најбољу је проглашена група из Мокрања. У месној ОШ „Хајдук Вељко“ приређена је изложба ђачких радова, док је међу сценским наступима најбољи био драмски

приказ „Тимочки Вук“ у извођењу Звонка Павковића, аматера из Штипине (Књажевац).

У Неготину је одржано етно вече уз учешће група „Мариника“, „Класје“ и „Крајински ђердан“, а приређена је изложба и радионица старих заната задруге „Занатарт“.

Тиосав Караманчић, председник Савета МЗ Штубик, истакао је да је ово смотра где се сусрећу изворне влашке и српске групе, и предложио да општине Зајечар и Неготин размене програме на „Хајдук Вељковим данима“ у Леновцу и „Чучук Станиним данима“ у Сиколу.

Рената Станимировић, сарадник у Дому културе „Стеван Мокрањац“ у Неготину, каже да Тимочка крајина истрајно гаји народно стваралаштво, у чему на одређен начин предњаче „Крајински обичаји“.

М. Славковић

ВРАТАРНИЦА КОД ЗАЈЕЧАРА

Увек млади

Први излет и туристичко путовање у овој години имали су пензионери, чланови клуба старих „Увек млади“ из Вратарнице код Зајечара. Клуб чији је оснивач Центар за социјални рад из Зајечара постоји већ три године. Поред посете Неготину (где су разгледали родну кућу композитора Стевана Мокрањца и Хајдук Вељкову барутану), у обиласку Дунава зауставили су се у Кладову и Доњем Милановцу. Путовање „Тимоком и Дунавом“ завршили су посетом Сребрном језеру код Великог Градишта.

– Наши пензионери су одушевљени овим излетом, а за крај јула планирамо посету планинској лепотици, Копаонику, и познатој Врњачкој Бањи. Почетком августа посетићемо Сврљиг, где се одржава седми Сабор гајдаша, као и Белмужијаду – рекла нам Брана Стојаковић, председник клуба старих „Увек млади“.

М. С.

ЗАЈЕЧАР

Јубилеј „Пензионера“

На регионалној смотри фолклора „Шарбанавац 2012“ (општина Бор), учествовало је више од 200 аматера из бољевачке и борске општине, и са подручја града Зајечара, чије су умеће и стваралаштво представили чланови КУД-а „Пензионер“. Поред фолклора („реченица“, „моравец“ и сплет градских игара), у кореографији

Милорада Миленковића, на смотри су наступили и извођачи народне музике (Вера Димитријевић и Јона Кореловић), солисти на фрули и окарини (Милан Пајкић и Димитрије Љупковић) и здравичар Станко Илић.

У овој години КУД „Пензионер“ обележава јубилеј – 25 година непрекидног рада, а серију успешних наступа наставио је гостовањем у Бугарској.

М. С.

СУБОТИЦА

Активни и по врућини

Градско удружење пензионера из Суботице организује ових дана за своје чланове набавку зимнице у две месечне рате. У понуди су смрзнуто поврће и мед, а заинтересовани се могу пријавити својој организацији пензионера или у централи удружења закључно са 20. јулом. Испоруку наручених производа суботички пензионери могу очекивати 25. јула.

Иначе, према речима Драгице Лучев, председнице суботичког Удружења, они су недавно угостили групу од 50 пензионера из Борова из Републике Хрватске, међу којима се налазило и десетак чланова КУД „Бранислав Нушић“, ветерана. Заједно са колегама из Хрватске посетили су Велику већницу Градске куће, где их је кустос Градског музеја из Суботице информисао о историјату овог здања. Обишли су и тржни центар на чувеном суботичком „Бувљаку“ и језеро Палић, а затим су се на Викенд насељу на Палићу – током ручка, дружили уз музику и плес. Суботички пензионери ће на јесен узвратити ову посету колегама из Борова, јер су такву сарадњу успоставили у протеклим десетак година.

М. М.

НИШ

Посета Крагујевцу и Тополи

Чланови Месне организације пензионера „Ратко Павловић“ из Ниша организовали су 24. 6. 2012. године једнодневни излет у Шумадију. Том приликом обишли су спомен-парк Шумарице у Крагујевцу и меморијални комплекс на Опленцу у Тополи. Све ово било је праћено стручним коментарима кустоса ових здања.

Наредни излет планиран је за 22. јули до Бабиног зуба, а у плану је и дводневни излет до Ђурђевих ступова и манастира Студенице.

Д. М.

СМЕДЕРЕВО

Дружење за пример

Пензионери из Нових Бановаца и МЗ „Доњи град“ из Смедерева организовали су крајем прошлог месеца још једно незаборавно дружење. Ова два збратимљена удружења сваке године се сусрећу по три пута. У Смедереву традиционал-

но за „Смедеревску јесен“, а у Новим Бановцима за дан овог удружења. Трећу сусрет је увек на „неутралном“ терену, а организују га наизменично. Ове године су организатори били Смедеревци.

Дружење је започело сусретом на Лозовичкој чесми, а настављено обиласком манастира Покајница и Копорин и часом историје у Радовањском лугу, где је о убиству Карађорђа и ондашњим приликама говорио Ранко Вишекрунић.

Након заједничког ручка у ресторану „Вожд“, у Великој Плани, весело дружење је настављено у етно селу „Моравски коначи“. На расстанку су, задовољни и расположени, сви изразили жељу да буде више таквих сусрета који пензионерске дане чине лепшим.

Р. В.

СВРЉИГ

Телевизор на поклон

Момчило Стојадиновић, пензионер из Београда, колегама и пријатељима у Удружењу пензионера Сврљиг недавно је поклатио телевизор. Повод за ово даривање је носталгија за завичајем и сећање на најлепше дане младости, каже Стоја-

диновић, који је рођен у селу Гушевац, у сврљишкој општини. Иако одавно живи у Београду, увек се враћа родном крају и радује се сусрету са пријатељима.

Представници Удружења пензионера из Сврљига захвалили су Момчилу на изузетном поклону.

С. Ђ.

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Обишли Атомску бању

За руководство општинске организације пензионера Смедеревске Паланке праве тропске врућине не представљају препреку да организују излете и екскурзије. До сада је било неколико таквих путовања, а одредишта су били Орашац, Топола и Аранђеловац.

– Ишли смо и у Београд, где смо посетили Храм светога Саве, Музеј 25. мај, Аду и торањ на Авали. Били смо на екскурзији у Горњем Милановцу, обишли Таково, Атомску бању Горња Трепча и манастир Враћевшницу. Организовали смо и забаве и дружења, где су поред наших чланова били и пензионери из Опова, Крагујевца, Драженова, Брежана, Великог Градишта, Параћина, Свилајнца и других места. У знак признања за успешну сарадњу, срдачност и разумевање, од месног одбора пензионера Брежана добили смо захвалницу, каже Живка – Мица Ђурђевић, потпредседник општинске организације пензионера Смедеревске Паланке.

Иначе, паланачки пензионери ће, по традицији, присуствовати косидби на Рајцу, а ићи ће и на једнодневну екскурзију до Јагодине.

Сл. К.

Исправка

У броју 12 од 30. јуна на страни 22 у рубрици „Пензионерски кутак“ у тексту „Изабран секретар организације“ дошло је до грешке. Уместо „досадашњем заменику председника општинске организације пензионера Смедеревске Паланке, Витомиру – Вити Ацићу, недавно је додељена нова функција“ требало је да стоји: „Досадашњи председник месног одбора пензионера МЗ Колонија, Витомир – Вита Ацић, недавно је изабран за секретара општинске организације пензионера“. Због ове грешке извињавамо се Живки – Мици Ђурђевић, потпредседнику општинске организације пензионера Смедеревске Паланке, и читаоцима.

Сл. К.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Видовданско дружење

Удружење пензионера Бања Ковиљача слави Видовдан. Како сваке тако је и ове године организовало међународно традиционално дружење поводом своје славе. Ове године на дружењу је присуствовало око 650 званица из целе Србије, Републике Српске и Хрватске. Дошли су гости из Лакташа, Чајетине, Краљева, Београда, Бијељине, Вуковара, Шапца, Љубовије, Ваљева, Крупња, Богатића итд.

Уз добру храну, пиће и музику, славље је трајало од раних преподневних часова па до поноћи. Својим доласком славље је увеличао и естрадни уметник Драган Ашанин. Желимо овом приликом да захвалимо свима који су нам указали част и поделили с нама добро расположење. Добродошли су и наредне године. Члановима Редакције нашег часописа упућујемо најлепше поздраве.

Милица Петровић,
Бања Ковиљача

Некад и сад

Саграђено и адаптирано

Одмах у почетку требало је капитала за градњу добро и сходно изграђених уредских зграда, у којима су поред канцеларије смештени и модерни амбулаторији са свим потребним уређајем за лечење чланова. Старе зграде су адаптиране и поправљене, а нарочито у Бањалуци, Београду, Броду, Карловцу, Љубљани, Марибору, Мостару, Осјеку, Петровграду, Вараждину, Земуну и Загребу. Ове године почеће се градити нова уредска зграда у Нишу, експозитуре у у Крању и Великој Кикинди, те један нови павиљон са 40 кревета у опоравилишту Касиндо. Трошкови тих градња покривају се тако да поједине гране осигурања, које покривају те

објекте, према извршеној употреби плаћају најамнину, а она служи за укамаћење и амортизацију утрошене грађевне главнице. На тај начин саградиће се све потребне установе, а с временом ће се амортизирати па ће тада претстављати знатну имовину социјалног осигурања.

(Извештај о пословању Средишњег уреда за осигурање радника, Загреб, 1935)

Борска филијала у интересу својих суграђана

Филијала Бор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање почела је са радом 3. маја 1993. Ове године су истог датума за грађане отворена врата реновиране зграде. Запослени у Борској филијали сада дочекују кориснике у много применијем и лепшем простору, што утиче и на бољи квалитет услуга за грађане. Ова организациона јединица Фонда најпре је била смештена у згради катастра, потом је пресељена у зграду преко пута тржнице, али су тамошњи неадекватни услови за рад довели до тога да се пресели у нову зграду. Обновљени простор, који заузима више од 900 квадратних метара, омогућава много бржу и ефикаснију услугу како пензионерима, тако и свима који морају у овој установи да заврше неки посао. У новим просторијама у Бору обједињене су све службе за кориснике услуга Фонда ПИО. Иначе, и пре селидбе у реновирану зграду, великим трудом и залагањем запослени у Борској филијали успели су да своју ажурност од крајње угроженог статуса попну на прво место у Фонду.

Ј. О.

Жена осигураник и старосна пензија

? Марина Ј. Београд: Рођена сам у јуну 1954. године. Имам 31 годину радног стажа. Од гашења фирме не радим. Када могу да очекујем пензију?

Одговор: Према садашњим прописима, жена осигураник стиче услов на старосну пензију када наврши 60 година живота и минимум 15 година стажа осигурања. Ово важи за све оне које немају 35 година стажа

осигурања па могу да оду и пре 60. године живота у пуну старосну пензију. Ово практично значи да ћете Ви, под претпоставком да се задрже исти услови за пензионисање, моћи у старосну пензију у јуну 2014. године.

Спор због неуплаћених доприноса

? Чедо Јеж, Београд: Запослен сам у приватном предузећу као возач од 1. 7. 2003. године и имам уговор о раду од тог датума. Међутим, код Фонда ПИО пријављен сам од 8. 6. 2005. године. Када сам то сазнао инсистирао сам код послодавца да ми уплати доприносе за спорна 23 месеца, колико нисам био пријављен, али уместо тога сам добио отказ од 5. 1. 2011. године. Радна књижица је још у фирми и није ми закључен радни стаж. Рођен сам 1948. године и имам 37,5 година стажа, без спорне две године. Молим за савет шта ми је чинити, да ли да поведем спор или не.

Одговор: У оваквој ситуацији прво се треба обратити Инспекцији рада која ће утврдити чињенично стање и опоменути послодавца које су му обавезе поводом уговора о раду који поседујете. Истовремено се можете обратити и заштитнику грађана.

У случају да интервенције Инспекције рада и заштитника грађана не уроде плодом, можете затражити и остваривање својих права судским путем. Уколико се потврде чињенице које наводите у писму, нема никакве сумње да ће суд пресудити у Вашу корист.

Снижење старосне границе

? Иван Игњатовић: Последњих година је било много измена у вези са одласком у пензију, нарочито када је у питању бенефицирани радни стаж и снижење границе за старосну пензију. Рођен сам 19. 8. 1955. године и имам укупно 28 година и седам месеци радног стажа; од тога 12 година бенефицираног стажа 12/14, и то од 1. 2. 1988 до 31. 1. 2000. Стаж са увећаним трајањем признаје се према прописима који су били на снази у време када је стаж навршен, а до 1990. године све време запослења се бенефицирало. Тада је снижење за старосну границу било на сваких шест година проведених али је граница била 60 година, интересује ме да ли ће ми се рачунати снижење за сваке три године по закону из 2003. или за сваких пет година колико је сада. Како ће ми се обрачунати за колико година ћу имати снижење, јер по социјалном програму предузеће је у реструктурирању и имао бих право пет година до одласка у пензију да будем на тржишту рада. У случају да ми недостаје који месец, постоји ли могућност да сам доплатим доприносе? Унапред захваљујем на одговору.

Одговор: Снижење старосне границе не утиче на укупно признати пензијски стаж, односно стаж осигурања, те се не примењују прописи који су важили у време када је неки стаж навршен. Дакле, што се тиче овог института, увек се примењује пропис који важи у време одлучивања о праву на пензију. Ако у моменту Ва-

шег одласка у пензију буду на снази садашњи прописи, и под претпоставком да су подаци које наводите тачни, Ваша старосна граница ће моћи да се снизи за две године, што значи да ћете моћи да одете у пензију две године раније него што то прописује члан 19, тачка 1, Закона о ПИО, односно са 63, а не са 65 година живота.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Обавезан бар један услов

? Светлана Чоловић, Алексинац: Тренутно се налазим на евиденцији Националне службе за запошљавање. Имам 50 година старости и 33 године радног стажа (почела сам да радим са 17 година). Колико година живота треба да имам а колико радног стажа да бих отишла у пензију и да ли је довољно да се испуни само један услов? Хвала

Одговор: За остваривање права на старосну пензију увек су била потребна два услова, тачније, поред навршеног стажа осигурања, потребне су и одређене године живота. Само још ове, 2012. године за осигураника жену је довољно да има 35 година стажа осигурања и најмање 53 године живота. Већ од следеће године старосна граница се подиже за по четири месеца на годишњем нивоу, као и потребан стаж осигурања. Ово важи до 2015. године. Од 2016. године старосна граница за осигураника жену подиже се за по шест месеци, док се стаж и даље по-

диже за по четири месеца. Када ћете испунити услов за старосну пензију зависи од многих фактора, као што је колико стажа ћете имати када Вам истекну права код Националне службе за запошљавање и колико ће вам стажа тада недостајати за остваривање права на пензију. Потом, да ли ћете наставити да радите или ћете уплаћивати даље стаж, или можда нећете. Надаље, питање је како ће се у све то уклопити Ваше године живота и за колико година ће се поклопити Ваше године са потребним стажом да бисте остварили право на старосну пензију.

Право на најнижи износ пензије

? Слободана Здравковић, Књажевац: Стекла сам пољопривредну старосну пензију јер сам редовно плаћала доприносе 19 година и пет месеци. Пошто ми је пензија била мала, 7.743 динара, остварила сам право на најнижи износ пензије за пољопривреднике од 9.000 динара. Међутим, недавно сам добила ново решење којим ми се укида право на износ од 9.000 динара и поново ми се исплаћује 7.743 динара, јер сам сада остварила право и на француску пензију од 34,81 евро. Сматрам да су то две одвојене ствари и да их не треба спајати у јединствен износ. Да ли је филијала правилно поступила?

Одговор: Одељење за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима је поступило правилно када Вам је уместо најнижег износа пензије одредило Вашу реалну пензију, јер то је у складу са чл. 77 Закона о ПИО. Наведени члан Закона наводи да осигуранику који оствари право на инострани део пензије припада износ у ви-

сини разлике до најнижег износа пензије, уколико му домаћа и иностранна пензија по међународном уговору укупно износе мање од најниже пензије одређене према чл. 76 Закона. Како је збир Ваших пензија виши од најнижег износа пензије, то ћете убудуће примати своју реалну пензију из Србије, а не најнижи износ пензије.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	СНИЖЕНА МУЗИЧКА НОТА „Ц“	ЖЕНСКО ИМЕ	СТАНАРИНА	СКРАЂЕН. ПОЉСКЕ АВИО- КОМПАНИЈЕ	ПУСТИЊА У ЧИЛЕУ	ОЗНАКА ЗА МЕТАР	СТАНОВНИЦА АТИНЕ
ВРСТА ЦВЕЋА							
ЕНГЛЕСКИ ПЕСНИК, ТОМАС СТЕРНС						ОЗНАКА ЗА ТОНУ ОЗНАКА ЗА КОТОР	
ГРЧКА НАРОДНА ИГРА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЈАКОВ ИГЊАТОВИЋ ПЕВАЧИЦА, СВЕТЛАНА			ДОМАЋА ЖИВОТИЊА СИМБОЛ ЗА КАЛИЈУМ			
ЖЕНСКО ИМЕ						ПРВО СЛОВО УЧИНИТИ ТАЊИМ	
ИМЕ ПЕВАЧИЦЕ СТАНИЋ				МИНУТ (СКР.) НАШ ГРАД			
8. И 1. СЛОВО ЂИРИЛИЦЕ			БАСКИЈАЦ (КРАЂЕ) ЕНГ. ДИПЛ. АНТОНИ				
СИМБОЛ ЗА АЗОТ		10. И 7. СЛОВО ПРОНАЛАЗИТИ			СИМБОЛ ТАНТАЛА ФР. ФИЗИЧАР, РЕНЕ		
РЕПУБЛИКА У ПИРИНЕЈИМА							КУРС, ТЕЧАЈ
ОДНОС КАТЕТЕ ПРЕМА УГЛУ							
ДАНСКА МЕРА ЗА КОЛИЧИНУ У КОМАД.			МЕСТО У СЛОВЕНИИ				
ОЗНАКА ВАЉЕВА			ТУРСКО КУПАТИЛО ПРЕСТАТИ ГОВОРТИ				
ИСЕТИ НА НАЈДУЖЕ КОМАДЕ							
СТАНОВНИК ЂИГАРИЈЕ			ЈАПАНСКИ НОВАЦ ПРОВАЛИЈА				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	НЕНАОШТРЕН МЕСТО КОД ЧАЧКА				МАЈКА ОДМИЛА	ОЗНАКА АУСТРИЈЕ ПРКОС	
МУШКО ИМЕ							
ОЗНАКА ЗА АЛАТ		ДИПЛОМАТА, КОФИ ПРЕДЛОГ					ОЗНАКА КИКИНДЕ
НАСЛЕДНИК ПО КРВНОЈ ВЕЗИ							
САБИРАТИ (ЛАТ.)							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: филцани, ревелин, е, ојако, севр, ов, кк, акна, арома, т, амадео, инид, рр, биљана, зенити, данон, н, оц, воја, кикс, от, јакон, маринат, р, а, ане, макетер, алава, о, колесар

Молим за реч

Прво су претили да ће пензије бити замрзнуте, а сад пише да су „пензије на тихој ватри“. У одбрану пензионера сад ће ући и ледоломци и ватрогасци.

На Ушћу је одржана „Трка наде“. Пензионери су учествовали ван конкуренције.

Најављују нам нови талас поскупљења. Само да не буде цунами.

Ако тајкуни перу паре, зашто их МУП не опегла. Мислим тајкуне, а не паре.

Није страшно што професори често штрајују. Младе код нас и онако васпитава Велики брат.

Многима у Србији је једина хартија од вредности тоалет папир.

Не знам да ли ће нам нова влада донети боље дане, али топлије сигурно хоће.

ЈАТ је у кризи јер је опао промет. Млади који одлазе у иностранство не купују повратну карту.

У Немачкој, крава Ивон је прогнозирила утакмице Европског првенства. То је Европа. Код нас се, чим прођу избори, краве тотално запусте.

Дејан Патаковић

Да ли сте знали ...

– да је академско рангирање универзитета у свету, познато као Шангајска листа (издаје је шангајски универзитет Цао Тун), публикација у којој се рангира 500 најбољих универзитета у свету? На последњој објављеној листи из 2011. године први је амерички универзитет Харвард.

– да је Универзитет Ал Карауин у Фесу (Мароко), основан 859. године, најстарији и даље активни универзитет на свету?

– да је 1088. основан универзитет у Болоњи, најстарији универзитет западног света? На њему су се школовали и Данте, Петрарка и Бокачо, а овај универзитет данас има 23 факултета са 70.000 студената из целог света.

– да је 1755. основан Московски државни универзитет Ломоносов, а 1895. Пеијанг, први универзитет у Кини?

– да је први факултет на америчком континенту био Национални универзитет Сан Маркос, основан 1551. године у Лими, данашњој престоници Перуа?

– да су у кратком временском периоду основана два најпознатија енглеска али и европска универзитета – Оксфорд око 1167, а Кембриџ 1209. године? Они су чувени и по најстаријој веслачкој регати – на Темзи је ове године одржана 158. годишња трка осмераца веслачких клубова ова два универзитета.

– да је 1808. године Доситеј Обрадовић основао Велику школу, први универзитет у Београду? Велика школа је била смештена у кући у којој се сада налази Музеј Вука и Доситеја.

– да је у Крагујевцу 1838. године основан Лицеј, који је 1863. трансформисан у Велику школу? Ова установа смештена је у здање које је један од најбогатијих Срба тога времена, капетан Миша Анастасијевић, поконио „своме отечеству“. Данас се у њему налази Ректорат Београдског универзитета.

– да је, захваљујући бројним донаторима и задужбинарима, Београдски универзитет између два светска рата био међу три најбогатија у Европи?

Лековите мисли

Народ је за многе крупан залагај. Зато га сви помало гризу!

Сви смо ми за раст. Али не – губитака!

Цене су као кругови на води. Што се више шире, све се више удаљавају од народа.

Није чудо што носи топло одело. На послу увек хвата хладовину.

Кренули су од нуле, али на погрешну страну. Сад су у – минусу.

Ипак смо пољопривредна земља. Нико никога не шљиви!

У нашем друштву се види култура. На зачељу.

Викендом не могу да забушавам на послу. Контролише ме жена.

Душан Старчевић

Драгош Јовановић

Афоризми у призми

Курс евра дивља! Треба му прописати лекове за смирење.

Политичари никако да се договоре. Тако су се договорили.

Политичари су популарни. Воле их из интереса.

Немам нормалну земљу, али зато имам њен пасош.

Тамо где нема људских права, она нису ни угрожена.

Најтеже је трајати. Мој хонорар не траје ни три дана.

Потрошачка корпа је све празнија. Ускоро ће бити довољна и кеса.

Живот је лепши кад сија сунце, мада је некима и тада облачан.

Остварио је своје снове. У сновима.

Живот је озбиљна појава у којој учествује много неозбиљних.

Оставио сам љубавницу. Жена је ипак мање зло.

Добро, писање ми иде од руке, али зашто ми новац иде из руке?!

Ко краде боји се затвора, ко ради – отказа.

Невен Шијаков